

Nr 7.

Uppläst och godkänd i Första kammaren den 30 maj 1913.

» » » i Andra kammaren den 30 maj 1913.

Riksdagens skrivelse till Konungen angående regleringen av utgifterna under riksstatens sjunde huvudtitel, innefattande anslagen till finansdepartementet.

(Statsutskottets utlåtanden nr 7, 19, 47, 50, 73, 74, 75, 76, 81, 95, 103, 104, 111, 112, 119 och 127 samt memorial nr 71, 110 och 154.)

Till Konungen.

I avseende å regleringen av utgifterna under riksstatens sjunde huvudtitel, innefattande anslagen till finansdepartementet, får Riksdagen för Eders Kungl. Maj:t anmäla följande beslut.

A. Departementet.

1:o) I den till Riksdagen den 14 januari 1913 avlätna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov har Eders Kungl. Maj:t i punkt 1 under sjunde huvudtiteln föreslagit Riksdagen att till provisorisk lönerreglering för befattningshavare i finansdepartementet, i enlighet med de i statsrådsprotokollet över justitiedepartementets ärenden ovan nämnda dag i fråga om provisorisk lönerreglering för justitiedepartementet angivna grunder och på de i samma protokoll förordade villkor,

Bihang till Riksdagens protokoll 1913. 14 saml. 7 häft. (Nr 7.)

på extra stat för år 1914 bevilja ett förslagsanslag av 8,160 kronor, därav högst 175 kronor finge användas till höjning av vikariatsersättning under semester och varav 195 kronor finge av Eders Kungl. Maj:t utanordnas under år 1913 förskottsvis av tillgängliga medel såsom tilllägg till det i 1913 års riksstat för samma ändamål anvisade belopp av 7,770 kronor.

Under åberopande, beträffande det under förevarande punkt äskade anslaget till ålderstillägg åt vissa vaktmästare i departementet, av vad innevarande Riksdag beslutat i fråga om ålderstillägg åt vaktmästare i justitiedepartementet, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen till *provisorisk lönerreglering för befattningshavare i finansdepartementet*, i enlighet med de i statsrådsprotokollet över justitiedepartementsärenden för den 14 januari 1913 i fråga om provisorisk lönerreglering för justitiedepartementet angivna grunder och på de i samma protokoll förordade villkor, på *extra stat* för år 1914 beviljat ett förslagsanslag av 7,965 kronor, därav högst 175 kronor må användas till höjning av vikariatsersättning under semester.

2:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkt 2 av huvudtiteln föreslagit Riksdagen att för beredande av ersättning åt en extra föredragande i finansdepartementet å *extra stat* för år 1914 anvisa ett anslag av 7,000 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot ifrågavarande framställning, har, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, för beredande av *ersättning åt en extra föredragande i finansdepartementet å extra stat* för år 1914 anvisat ett anslag av 7,000 kronor.

3:o) Under punkt 3 av huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att till arvode åt en extra kanslissekreterare med tjänstgöringsskyldighet enligt de av departementschefen angivna grunder å *extra stat* för år 1914 bevilja ett belopp av 7,975 kronor med rätt för Eders Kungl. Maj:t att därav redan under år 1913 disponera 2,725 kronor.

Då sammanförandet av samtliga ärenden rörande kommunernas finanser till *ett* departement givetvis bereder möjlighet till deras behandling efter mera enhetliga grunder än som hittills under deras uppdelning på två departement kunnat äga rum, synes det Riksdagen, att Eders Kungl. Maj:t haft goda skäl för denna åtgärd. Och har Riksdagen för sin del icke funnit något att i princip erinra mot dessa ärendens förläggande för närvarande till finansdepartementet och nödiga

provisoriska åtgärders vidtagande därstädes för ärendenas omsorgsfulla handläggning. En sådan anordning, som med hänsyn till mängden av föreliggande ärenden av denna art samt det önskvärda i, att desamma må erhålla en i möjligaste mån likartad, sakkunnig och skyndsam behandling, synes vara omedelbart påkallad, behöver, enligt Riksdagens förmenande, icke innebära något prejudicerande av vare sig detta arbetes framtida organisation eller finansdepartementet såsom slutlig plats för ifrågavarande ärendens framtida behandling. Vid sådant förhållande och då den av Eders Kungl. Maj:t för ändamålet nu begärda förstärkningen i departementets arbetskrafter synes vara erforderlig, har Riksdagen ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts nu förevarande förslag.

Riksdagen har alltså till *arvode åt en extra kanslisekreterare* med tjänstgöringsskyldighet enligt de av departementschefen angivna grunder å extra stat för år 1914 beviljat ett belopp av 7,975 kronor med rätt för Eders Kungl. Maj:t att därav redan under år 1913 disponera 2,725 kronor.

B. De centrala ämbetsverken.

4:o) Vidare har Eders Kungl. Maj:t i punkt 4 av huvudtiteln föreslagit Riksdagen att för anställande hos kammarkollegium av en extra advokatfiskal på extra stat för år 1914 bevilja ett anslag av 6,000 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning, har, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, för *anställande hos kammarkollegium av en extra advokatfiskal* på extra stat för år 1914 beviljat ett anslag av 6,000 kronor.

5:o) I punkt 5 av huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för ordnande av vissa till kammarkollegii aktuarikontor hörande handlingar på extra stat för år 1914 anvisa ett belopp av 1,500 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts i denna punkt gjorda framställning, har, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, för *ordnande av vissa till kammarkollegii aktuarikontor hörande handlingar* på extra stat för år 1914 anvisat ett belopp av 1,500 kronor.

6:o) Under punkt 6 av huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen
dels medgiva, ej mindre att i staten för statskontoret må från

och med år 1914 uppföras avlöning för ytterligare en statskommissarie och byråchef med 8,100 kronor, därav lön 5,000 kronor, tjänstgöringspenningar 2,500 kronor och ortstillägg 600 kronor, ävensom för två tjänstemän av första lönegraden, för vardera med 4,000 kronor, därav lön 2,200 kronor, tjänstgöringspenningar 1,500 kronor och ortstillägg 300 kronor; än även att nämnde tjänstemän må äga rätt, statskommisarien och byråchefen till ett ålderstillägg å 600 kronor efter 5 års tjänstgöring samt en var av nämnde tjänstemän av första lönegraden till tre ålderstillägg, vardera å 500 kronor, efter 5, 10 och 15 års tjänstgöring;

dels förklara, att berörda ålderstillägg skola utgå av det under sjunde huvudtiteln uppförda förslagsanslaget till ålderstillägg;

dels ock godkänna de av departementschefen för åtnjutande av dessa avlöningsförmåner föreslagna villkor och bestämmelser.

Då av den förebragta utredningen tydligen framgår, att ämbetsverket är i verkligt behov av den begärda arbetsförstärkningen, vars erforderlighet vitsordats jämväl av lönerogleringskommittén, har Riksdagen, som i nästa punkt yttrar sig om anslagsbehovet å extra stat, bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

Riksdagen har alltså beslutit att

dels medgiva ej mindre att i *staten för statskontoret* må från och med år 1914 uppföras avlöning för ytterligare en statskommissarie och byråchef med 8,100 kronor, därav lön 5,000 kronor, tjänstgöringspenningar 2,500 kronor och ortstillägg 600 kronor, ävensom för två tjänstemän av första lönegraden, för vardera med 4,000 kronor, därav lön 2,200 kronor, tjänstgöringspenningar 1,500 kronor och ortstillägg 300 kronor; än även att nämnda tjänstemän må äga rätt, statskommisarien och byråchefen till ett ålderstillägg å 600 kronor efter 5 års tjänstgöring samt en var av nämnde tjänstemän av första lönegraden till tre ålderstillägg, vardera å 500 kronor efter 5, 10 och 15 års tjänstgöring;

dels förklara, att berörda ålderstillägg skola utgå av det under sjunde huvudtiteln uppförda förslagsanslaget till ålderstillägg;

dels ock godkänna de av departementschefen för åtnjutande av dessa avlöningsförmåner föreslagna villkor och bestämmelser.

7:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkt 7 av huvudtiteln föreslagit Riksdagen att å extra stat för år 1914 till förstärkning av arbetskrafterna inom statskontoret anvisa ett belopp av 13,250 kronor.

Under hänvisning till vad Riksdagen under nästföregående punkt yttrat i fråga om förevarande anslagsbehov får Riksdagen anmäla, att Riksdagen å *extra stat* för år 1914 till *förstärkning av arbetskrafterna inom statskontoret* anvisat ett belopp av 13,250 kronor.

8:o) Under punkt 8 av huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att till provisorisk löne reglering för befattningshavare i kommerskollegium, i enlighet med av departementschefen tillstyrkta grunder och på av honom förordade villkor, på *extra stat* för år 1914 bevilja ett förslagsanslag av 13,085 kronor, därav högst 375 kronor må användas till höjning av vikariatsersättning under semester och varav 195 kronor må disponeras redan under år 1913 för beredande av provisoriska ålderstillägg åt förste vaktmästaren och en andre vaktmästare.

Under åberopande, beträffande det under förevarande punkt äskade anslaget till ålderstillägg åt vissa vaktmästare i kommerskollegium, av vad innevarande Riksdag beslutat i fråga om ålderstillägg åt vaktmästare i justitiedepartementet, får Riksdagen anmäla att Riksdagen till *provisorisk löne reglering för befattningshavare i kommerskollegium*, i enlighet med av departementschefen tillstyrkta grunder och på av honom förordade villkor på *extra stat* för år 1914 beviljat ett förslagsanslag av 12,890 kronor, därav högst 375 kronor må användas till höjning av vikariatsersättning under semester.

9:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkt 9 av huvudtiteln föreslagit Riksdagen att å *extra stat* för år 1914 till anställande å kommerskollegii industribyrå, i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen angivna grunder och på de av honom förordade villkor, av en extra byråchef och en extra sekreterare anvisa ett belopp av 11,113 kronor.

I 1912 års statsverksproposition gjordes av Eders Kungl. Maj:t under punkt 29 av sjunde huvudtiteln enahanda framställning för år 1913.

Vid behandlingen därav yttrade Riksdagen, att behovet av en extra föredragande å kommerskollegii industribyrå under de år, som återstode till dess det pågående utredningsarbetet angående kollegii ombildning kunde leda till genomförandet av en definitiv omreglering av ämbetsverket, vore till fullo ådagalagt. Då emellertid med hänsyn till det åsyftade utredningsarbetet de åtgärder, som då kunde komma i fråga för beredande av ökade arbetskrafter åt byrån, måste såsom

kollegium självt anfört bliva av temporär varaktighet och helt provisoriska, syntes det Riksdagen icke vara lämpligt att tillgodose byråns förenämnda behov av en extra föredragande genom en så fast anordning som uppförandet av en extra byråchef. Frågan borde däremot lämpligen kunna ordnas på enahanda sätt som ditills med den skillnad, att Riksdagen anvisade därför erforderliga medel. Med tillämpning av då gällande beräkningsgrund skulle sålunda för avlönande av en extra föredragande å byrån erfordras, för år räknat, ett belopp av 7,250 kronor, varav 2,250 kronor lämpligen borde anses såsom tjänstgöringspenningar.

På grund härav och då till vikariatsersättning under den extra föredragandens semester beräknades ett till 282 kronor avrundat belopp, anvisade Riksdagen å extra stat för år 1913 till förstärkning av arbetskrafterna å kollegii industribyrå år 1913 i huvudsaklig överensstämmelse med de av Riksdagen angivna grunder ett belopp av 10,532 kronor.

Med avseende härå och då de skäl till frångående av den utav Riksdagen sålunda uttalade uppfattningen i fråga om lämpligaste sättet för tillgodoseende av ämbetsverkets behov av den ifrågavarande arbetsförstärkningen, vilka nu blivit framlagda, icke synas Riksdagen avgörande, har Riksdagen ansett, att Eders Kungl. Maj:ts nu förevarande framställning icke bör i vidare mån bifallas än att till ämbetsverkets förfogande för tillgodoseende av dess förenämnda behov av arbetsförstärkning under år 1914 ställes enahanda belopp som för år 1913 att användas i huvudsaklig överensstämmelse med de av Riksdagen sålunda godkända grunder.

Riksdagen har alltså på det sätt bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, att Riksdagen å *extra stat* för år 1914 till *förstärkning av arbetskrafterna å kommerskollegii industribyrå* i huvudsaklig överensstämmelse med av Riksdagen härovan angivna grunder beviljat ett belopp av 10,532 kronor.

10:o) Vidare har Eders Kungl. Maj:t under punkt 10 av huvudtiteln föreslagit Riksdagen att å extra stat för år 1914 till avlönande av en teknisk konsulent å kommerskollegii industribyrå, i huvudsaklig överensstämmelse med de av departementschefen angivna grunder och på de av honom förordade villkor, anvisa ett belopp av 5,825 kronor.

De skäl, som blivit anförda såväl av Sveriges hantverksorganisation och kommerskollegiikommittén som av Eders Kungl. Maj:t till förmån för inrättandet av en teknisk konsulentbefattning å kommers-

kollegii industribyrå, synas icke kunna fränkännas giltighet. Hantverkets betydelse för landets näringsliv samt önskvärdheten av vaken anpassning från hantverkets sida efter våra dagars hastiga utveckling å olika yrkesområden motivera enligt Riksdagens uppfattning väl tillkomsten av en rådgivande, initiativtagande och organiserande funktionär för denna del av näringslivet i statens industri- och yrkesfrämjande verk. De uppgifter, som redan ifrån början föreligga, torde också i avseende på tjänstens karaktär och löneförmåner påkalla den ställning för innehavaren av befattningen i fråga, som i propositionen blivit föreslagen. I berörda avseenden finner sig alltså Riksdagen kunna bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag.

Däremot synes det Riksdagen finnas anledning betona, att ett direkt inordnande av denna befattning under en sekreterare och assistenttjänst å industribyrån kan medföra den olägenheten, att fullgörandet av rent expeditionella och tekniska uppdrag å byrån bliva huvudsak och arbetet för hantverksintressenas främjande bisak. Enligt Riksdagens åsikt bör förhållandet vara det motsatta. Vid besättandet av denna tjänst synes det vara av synnerlig vikt, att därtill förvärvas en med hantverkets ställning och behov förtrogen och för detta näringsområdes höjande intresserad person, som sättes i tillfälle att ägna huvudparten av sin kraft åt denna uppgift; vilket givetvis icke hindrar, att han, i den mån tid och förhållanden medgiva, i övrigt tages i anspråk för jämväl annat arbete å industribyrån.

Under detta uttalande, som emellertid icke torde behöva föranleda särskilda villkor för anslagets beviljande, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen å *extra stat* för år 1914 till *avlönande av en teknisk konsulent å kommerskollegii industribyrå* anvisat ett belopp av 5,825 kronor.

11:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts i punkt 11 av huvudtiteln därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, till bestridande av *kostnader för handläggning hos kommerskollegium av ärenden rörande svenska fartygs registrering m. m.* på *extra stat* för år 1914 anvisat ett belopp av 10,850 kronor.

12:o) Med anledning av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med vad för vart och ett av åren 1908—1913 ägt rum, till beredande av *arvode åt ett sjötekniskt biträde hos kommerskollegium* på *extra stat* för år 1914 anvisat ett belopp av 3,000 kronor.

13:o) Uti punkt 13 av huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för utgivande genom kommerskollegii försorg av en periodisk publikation, »kommersiella meddelanden», i huvudsaklig överensstämmelse med den av departementschefen förordade plan på extra stat för år 1914 anvisa ett belopp av 12,000 kronor.

Riksdagen har för utgivande genom kommerskollegii försorg av *en periodisk publikation »kommersiella meddelanden»*, i huvudsaklig överensstämmelse med den av departementschefen förordade plan, på *extra stat* för år 1914 anvisat ett belopp av 10,000 kronor.

14:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts i punkt 14 av huvudtiteln därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med vad för åren 1911—1913 ägt rum, till beredande av *arvode åt en vaktmästare hos kommerskollegium* på *extra stat* för år 1914 anvisat ett belopp av 1,175 kronor.

15:o) I en till Riksdagen den 11 april 1913 avlåten proposition, nr 211, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen medgiva, att aktuarien i kommerskollegium K. E. Norman må för erhållande av ålderstillägg å sin tjänst tillgodoräkna sig den tid, under vilken han uppehållit en å extra stat uppförd aktuarie-tjänst i kommerskollegium.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot förevarande framställning, har medgivit, att aktuarien i kommerskollegium *K. E. Norman* må för erhållande av ålderstillägg å sin tjänst tillgodoräkna sig den tid, under vilken han uppehållit en å extra stat uppförd aktuarie-tjänst i kommerskollegium.

16:o) I en till Riksdagen den 11 april 1913 avlåten proposition, nr 212, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen medgiva, att vaktmästaren i kommerskollegium Eric Adolf Wretman må för erhållande av ålderstillägg å sin tjänst tillgodoräkna sig den tid, varunder han uppehållit en å extra stat uppförd vaktmästartjänst i kommerskollegium.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot förevarande framställning, har medgivit, att vaktmästaren i kommerskollegium *Eric Adolf Wretman* må för erhållande av ålderstillägg å sin tjänst tillgodoräkna sig den tid, varunder han uppehållit en å extra stat uppförd vaktmästar-tjänst i kommerskollegium.

17:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts i punkt 15 av huvudtiteln gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, å *extra stat* för år 1914 för *anställande å kammar-rättens revisionsavdelning av tre extra revisorer och fyra räknebiträden* beviljat 15,800 kronor, därav högst 800 kronor må avses till vikariatsersättning under semester.

18:o) Under punkterna 16 och 17 av huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen

dels medgiva att i staten för statistiska centralbyrån må från och med år 1914 uppföras avlöning för ytterligare en förste aktuarie med 4,500 kronor, därav 3,000 kronor lön och 1,500 kronor tjänstgöringspenningar, samt att nämnda förste aktuarie må äga rätt till två ålderstillägg å vardera 500 kronor efter 5 respektive 10 års tjänstgöring;

dels förklara, att berörda ålderstillägg skola utgå av det under sjunde huvudtiteln uppförda förslagsanslaget till ålderstillägg;

dels besluta, att de för statistiska centralbyråns tjänstepersonal i övrigt gällande villkor och bestämmelser för avlöningsförmånernas åtnjutande jämväl skola äga tillämpning på nämnda förste aktuarie;

dels höja reservationsanslaget till arvoden åt tillfälliga biträden samt till vikariatsersättning, nu 20,250 kronor, med 190 kronor till 20,440 kronor.

Riksdagen, som på förekommen anledning förvissat sig om, att frågan om rättsstatistikens överflyttande från justitiedepartementet till statistiska centralbyrån ännu icke blivit av Eders Kungl. Maj:t avgjord, har för sin del icke funnit något att erinra mot en dylik anordning, vars lämplighet torde vara av den därom förebragta utredningen till fullo ådagalagd. I anledning härav och då den för ändamålet begärda förstärkningen av centralbyråns personal synes Riksdagen av behovet påkallad, har Riksdagen, som icke heller i övrigt funnit något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag, ansett sig böra bifalla detsamma.

På grund därav och under uttalande av sin tillfredsställelse med
Bihang till Riksdagens protokoll 1913. 14 saml. 7 häft. (Nr 7.) 2

att centralbyråns förnyade begäran om uppförande å centralbyråns stat av avlöning för en byråchef, avsedd för jordbruks- och fiskeristatistiken, varom förslag förelagts föregående års Riksdag, men då icke vunnit Riksdagens bifall, icke föralett någon åtgärd från Eders Kungl. Maj:ts sida, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen *dels* medgivit, att i staten för *statistiska centralbyrån* må från och med år 1914 uppföras avlöning för *ytterligare en förste aktuarie* med 4,500 kronor, därav 3,000 kronor lön och 1,500 kronor tjänstgöringspenningar, samt att nämnda förste aktuarie må äga rätt till två ålderstillägg å vardera 500 kronor efter 5 respektive 10 års tjänstgöring; *dels* förklarar, att berörda ålderstillägg skola utgå av det under sjunde huvudtiteln uppförda förslagsanslaget till ålderstillägg; *dels* beslutat, att de för statistiska centralbyråns tjänstepersonal i övrigt gällande villkor och bestämmelser för avlöningsförmånernas åtnjutande jämväl skola äga tillämpning på nämnda förste aktuarie; *dels* ock höjt reservationsanslaget till arvoden åt tillfälliga biträden samt till vikariatsersättning, nu 20,250 kronor, med 190 kronor till 20,440 kronor.

19:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkt 18 av huvudtiteln föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1914 anvisa *dels* till arvode åt en extra ordinarie förste aktuarie i statistiska centralbyrån ett anslag av 5,600 kronor, *dels* till arvoden åt fyra extra ordinarie aktuarier i samma ämbetsverk ett anslag av, för vardera 3,900 kronor eller tillsammans till arvoden åt en extra ordinarie förste aktuarie och fyra extra ordinarie aktuarier i statistiska centralbyrån ett anslag av 21,200 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning, har på *extra stat* för år 1914 anvisat *dels* till arvode åt en extra ordinarie förste aktuarie i statistiska centralbyrån ett anslag av 5,600 kronor, *dels* till arvoden åt fyra extra ordinarie aktuarier i samma ämbetsverk ett anslag av för vardera 3,900 kronor eller tillsammans till arvoden åt en extra ordinarie förste aktuarie och fyra extra ordinarie aktuarier i statistiska centralbyrån ett anslag av 21,200 kronor.

20:o) I punkt 19 av huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att till provisorisk lönereglering för befattningshavare i statistiska centralbyrån, i enlighet med de av departementschefen tillstyrkta grunder och på de av honom förordade villkor, på extra stat

för år 1914 bevilja ett förslagsanslag av 10,470 kronor, därav högst 325 kronor må användas till höjning av vikariatsersättning under semester och varav 100 kronor må disponeras redan under år 1913 för beredande av provisoriskt ålderstillägg åt förste vaktmästaren i ämbetsverket.

Under åberopande, beträffande det under förevarande punkt äskade anslaget till ålderstillägg åt en vaktmästare i statistiska centralbyrån, av vad Riksdagen beslutat i fråga om ålderstillägg åt vaktmästare i justitiedepartementet, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen till *provisorisk lönerreglering för befattningshavare i statistiska centralbyrån*, i enlighet med de av departementschefen tillstyrkta grunder och på de av honom förordade villkor, på *extra stat* för år 1914 beviljat ett förslagsanslag av 10,370 kronor, därav högst 325 kronor må användas till höjning av vikariatsersättning under semester.

21:o) Uti punkt 20 av huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att till förstärkning av det till arvoden åt tillfälliga biträden hos statistiska centralbyrån samt till vikariatsersättningar därstädes å ordinarie stat anvisade anslag å extra stat för år 1914 anvisa ett anslag av 46,600 kronor.

I skrivelse till Riksdagens statsutskott den 3 maj 1913 har departementschefen under erinran att under förevarande punkt i statsverkspropositionen finnes beräknat ett belopp av 1,600 kronor till arvode åt ett kvinnligt biträde, avsett för ett centralt kreditregister, om vars anordnande avsikten varit att förelägga årets Riksdag vederbörligt förslag, anmält, att, enär enligt honom från chefen för justitiedepartementet tillhandakommet meddelande, något förslag i ämnet icke kommer att i år framläggas för Riksdagen, berörda biträde tillsvidare varder obehövt och att det under ifrågavarande punkt äskade anslag följaktligen kan minskas med 1,600 kronor.

Med anledning härav och under hänvisning till vad Riksdagen i sammanhang med reglerandet av utgifterna under denna huvudtitel vid behandlingen av frågan om avlöningsmedel för statistiska centralbyrån m. m. yttrat om rättsstatistikens överflyttande till statistiska centralbyrån, får Riksdagen, som icke haft något att erinra mot vad Eders Kungl. Maj:t i förevarande punkt i övrigt föreslagit, anmäla, att Riksdagen till förstärkning av det till arvoden åt tillfälliga biträden hos statistiska centralbyrån samt till vikariatsersättningar därstädes å ordinarie stat

anvisade anslag å extra stat för år 1914 anvisat ett anslag av 45,000 kronor.

22:o) Vidare har Eders Kungl. Maj:t i punkt 21 av huvudtiteln föreslagit Riksdagen att till provisorisk lönerreglering för befattningshavare i överintendentsämbetet, med undantag av kassören och bokhållaren, i enlighet med de av departementschefen tillstyrkta grunder och på de av honom i övrigt förordade villkor, på extra stat för år 1914 bevilja ett förslagsanslag av 6,940 kronor, därav högst 145 kronor må användas till höjning av vikariatsersättning under semester och varav 195 kronor må disponeras redan under år 1913 för beredande av provisoriska ålderstillägg åt förste och andre vaktmästarna hos överintendentsämbetet.

Under återopande, beträffande det under förevarande punkt äskade anslaget till ålderstillägg åt vissa vaktmästare i överintendentsämbetet, av vad Riksdagen beslutat i fråga om ålderstillägg åt vaktmästare i justitiedepartementet, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen till *provisorisk lönerreglering för befattningshavare i överintendentsämbetet*, med undantag av kassören och bokhållaren, i enlighet med de av departementschefen tillstyrkta grunder och på de av honom i övrigt förordade villkor, på *extra stat* för år 1914 beviljat ett förslagsanslag av 6,745 kronor, därav högst 145 kronor må användas till höjning av vikariatsersättning under semester.

23:o) Under punkt 22 av huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att till upprätthållande av patent- och registreringsverkets verksamhet bland de ordinarie anslagen under sjunde huvudtiteln beräkna såsom reservationsanslag ett belopp av 544,200 kronor.

I en till Riksdagen den 18 april 1913 avlåten proposition, nr 253, har Eders Kungl. Maj:t sedermera, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag föreslagit Riksdagen att

dels godkänna det i statsrådsprotokollet intagna förslag till utgiftsstat för patent- och registreringsverket, att tillämpas tillsvidare från och med år 1914, ävensom de i protokollet angivna villkor och bestämmelser för åtnjutande av de i samma stat upptagna avlöningsförmåner,

dels förklara,

att en var, som med eller efter ingången av år 1914 tillträder

ordinarie befattning i patent- och registreringsverket, skall vara pliktig att underkasta sig ovanberörda villkor och bestämmelser, samt

att de förutvarande innehavare av ordinarie befattningar i patent- och registreringsverket, vilka icke före den 1 november 1913 anmäla, att de vilja övergå till den nya avlöningsstaten samt underkasta sig de för avlöningens åtnjutande stadgade villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem enligt hittills gällande ordinarie stat tillkommande avlöningsförmåner ävensom, i den mån ej annat föranledes av bestämmelserna i lagen angående civila tjänst innehavares rätt till pension, vid den rätt till pension, som hittills tillkommit dem, samt att i stället för sportler, som i sammanhang med löneregleringen indragas, skall utgå gottgörelse, beräknad efter medeltalet av den inkomst tjänst innehavare må anses hava åtnjutit av sålunda indragna sportler under den senast förflutna tid, så vitt möjligt ej understigande fem år, därför denna inkomst kan utrönas,

och dels till upprätthållande av patent- och registreringsverkets verksamhet uppföra ett reservationsanslag av 539,500 kronor att utgå ej mindre av de till patent- och registreringsverket inflytande avgifter för patent, för registrering av varumärken samt av mönster och modeller, ävensom för registrering av aktiebolag, försäkringsbolag och solidariska bankbolag samt för andra uppgifter till de hos verket förda bolags- och försäkringsregistren, än även av nettoinkomsten av ämbetsverkets fastighet nr 6 i kvarteret Rännilen och övriga till ämbetsverket inflytande inkomster, under förutsättning tillika att de å dessa inkomster uppkommande överskott fortfarande såsom hittills skola efter vederbörligt tillstånd användas uteslutande för det med anslaget avsedda ändamål.

Riksdagen har avslagit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning samt beslutat, att för uppehållande av ifrågavarande verk under år 1914 medel må anvisas på samma sätt och till samma belopp som under år 1913.

Riksdagen har sålunda till *upprätthållande av patent- och registreringsverkets verksamhet* uppfört ett reservationsanslag av 435,700 kronor, att utgå av de till patent- och registreringsverket inflytande avgifter dels för patent samt för registrering av varumärken ävensom av mönster och modeller, dels ock för registrering av aktiebolag, försäkringsbolag och solidariska bankbolag samt för andra uppgifter till de hos verket förda bolags- och försäkringsregistren, under förutsättning tillika att de å dessa avgifter uppkommande överskott fortfarande såsom

hittills skola efter vederbörligt tillstånd användas uteslutande för det med anslaget avsedda ändamål.

24:o) I en till Riksdagen den 11 april 1913 avlåten proposition, nr 210, har Eders Kungl. Maj:t under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen medgiva, att byråingenjören hos patent- och registreringsverket Gustaf Adolf Brodin må för erhållande av ålderstillägg å sin tjänst räkna sig till godo sin tjänstgöring såsom byråingenjör över stat.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot förevarande framställning, har medgivit, att byråingenjören hos patent- och registreringsverket *Gustaf Adolf Brodin* må för erhållande av ålderstillägg å sin tjänst räkna sig till godo sin tjänstgöring såsom byråingenjör över stat.

25:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts i punkt 23 av huvudtiteln gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, till *bestridande av kostnaderna för den överståthållarämbetet och länsstyrelserna åliggande befattning med registreringar och anmälningar till förenings-, försäkrings- och handelsregistren å extra stat* för år 1914 anvisat ett förslagsanslag å 4,000 kronor ävensom medgivit, att de till nämnda myndigheter inflytande avgifter för sådana registreringar och anmälningar må tillföras detta anslag såsom särskilda uppbördsmedel.

C. Bergsbruket.

26:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts framställning i punkten 24 av huvudtiteln har Riksdagen för *beredande av provisorisk löneroglering åt bergmästarna* i enlighet med av departementschefen tillstyrkta grunder och på av honom förordade villkor, å *extra stat* för år 1914 beviljat ett förslagsanslag av 11,200 kronor.

27:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkt 25 av huvudtiteln föreslagit Riksdagen dels att å *extra stat* för år 1914 anvisa 25,400 kronor, att under huvudsakligen enahanda villkor, som hittills varit fästa vid statsunderstöd för ifrågavarande ändamål, utgå såsom bidrag till uppehållande av undervisningen vid bergsskolorna i Filipstad och Falun, dels

ock medgiva, att vad som kan varda besparat å de för beredande av understöd av ifrågavarande slag å 1913 års riksstat anvisade anslag må i mån av behov under år 1914 för förevarande ändamål tagas i anspråk.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning, har *dels å extra stat* för år 1914 anvisat 25,400 kronor att under huvudsakligen enahanda villkor, som hittills varit fästa vid statsunderstöd för ifrågavarande ändamål, utgå såsom *bidrag till uppehållande av undervisningen vid bergsskolorna i Filipstad och Falun*, *dels ock* medgivit, att vad som kan varda besparat å det för beredande av understöd av ifrågavarande slag å 1913 års riksstat anvisade anslag må i mån av behov under år 1914 för förevarande ändamål tagas i anspråk.

D. Handel och sjöfart.

28:o) I punkt 26 av huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att, under förutsättning att verksamheten vid handelshögskolan i Stockholm fortsättes efter i huvudsak den nu följda planen, såsom bidrag till underhållande av samma skola på *extra stat* för år 1914 anvisa ett anslag av 30,000 kronor att till handelshögskoleföreningens i Stockholm styrelse utbetalas med hälften under höstterminen år 1913 och återstående hälften under vårterminen år 1914, under villkor att minst tolv friplatser för studerande vid högskolan under läsåret 1913—1914 inrättas.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, har, i likhet med vad under föregående år ägt rum, under förutsättning att verksamheten vid *handelshögskolan i Stockholm* fortsättes efter i huvudsak den nu följda planen, såsom bidrag till underhållande av samma skola på *extra stat* för år 1914 anvisat ett anslag av 30,000 kronor, att till handelshögskoleföreningens i Stockholm styrelse utbetalas med hälften under höstterminen år 1913 och återstående hälften under vårterminen år 1914, under villkor att minst tolv friplatser för studerande vid högskolan under läsåret 1913—1914 inrättas.

29:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkt 27 av huvudtiteln föreslagit Riksdagen att med gillande i huvudsak av de utav departementschefen anförda grunder för handelsundervisningens ordnande,

dels från och med år 1914 å riksstatens sjunde huvudtitel under rubrik handelsundervisningsanstalter uppföra:

till handelsgymnasier ett förslagsanslag högst 110,000 kronor,

till handelsskolor ett förslagsanslag högst 40,000 kronor,

till handelsaftonskolor ett förslagsanslag högst 50,000 kronor,

samt till handelsundervisningsinspektionen ett förslagsanslag högst 3,000 kronor, tillsammans 203,000 kronor,

dels besluta, att nämnda anslag skola utgå för kalenderår:

till handelsgymnasium med högst 40,000 kronor,

till handelsskola med högst 10,000 kronor,

samt till handelsaftonskola med högst 5,000 kronor,

med skyldighet för kommun, där handelsundervisningsanstalt åtnjuter stadsunderstöd, att själv eller genom enskilda donatorer årligen lämna ett bidrag, motsvarande minst en fjärdedel av statsunderstödet, samt på de villkor i övrigt, som Eders Kungl. Maj:t kan finna skäligt bestämma; skolande dock till handelsgymnasium, utöver sagda belopp å 40,000 kronor, kunna utgå ett årligt bidrag av staten å 500 kronor för varje fast anställd lärare enligt av Eders Kungl. Maj:t meddelade närmare bestämmelser.

Som av utredningen i ärendet framgår, ligger den principen till grund för såväl Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning som för handelsundervisningskommitténs betänkande och förslag i ämnet samt kommerskollegii däröver avgivna yttrande, att ett direkt ingripande från statens sida i handelsundervisningens ordnande och organiserande nu bör ske på en gång över hela undervisningsområdet, ända från den för hela landet avsedda, på kunskapsområdets högsta stadier verkande handelshögskolan ned till smärre, lokala undervisningsanstalter, vilka hava bibringande av de elementära kunskaperna och färdigheterna på detta område såsom mål. Anslutningen till denna princip utmynnar i förslag om inrättandet under statens direkta medverkan av icke mindre än tre skoltyper, handelsgymnasiet, handelsskolan och handelsaftonskolan.

Det torde emellertid kunna ifrågasättas, huruvida ett dylikt ingripande nu på en gång kan vara av omständigheterna tillräckligt motiverat. Försiktigast lärer i varje fall vara att i denna fråga gå fram stegvis. I sådant hänseende håller Riksdagen före, att man nu närmast bör begränsa sig till vidtagande av verksamma åtgärder till befrämjande av utvecklingen av de slags undervisningsanstalter, som redan nu åtnjuta statsunderstöd. Sedan sålunda genom statens ökade understöd och kraftigare ingripande i övrigt den viktigaste av de tre

föreslagna skoltyperna — handelsgymnasiet — fått sina utvecklingsmöjligheter för framtiden tryggade, synes tidpunkten vara inne att taga i förnyat övervägande i vilken omfattning och på vad sätt staten bör bereda jämväl de lägre handelsundervisningsanstalterna sitt stöd och föreställer sig Riksdagen att därvid särskilt frågan om den lägre handelsundervisningens lämpligaste anordning i organisatoriskt avseende kommer under ny omprövning. Med avseende härå anser Riksdagen, att anslag för understöd åt sistnämnda slag av undervisningsanstalter tillvidare icke bör av Riksdagen bifallas.

Vad åter beträffar handelsgymnasierna finner sig Riksdagen kunna med de avvikelser, som här nedan särskilt omnämnas, ansluta sig till Eders Kungl. Maj:ts förslag. En utvidgning av den undervisning, dessa anstalter enligt förslaget skola lämna, dels genom inrättandet av ett par gymnasier i landsdelar, som nu sakna sådana, dels ock genom ett förhöjt statsbidrag, som å ena sidan föranleder sänkning av elevavgifterna och å andra sidan garanterar bättre undervisningsresultat, synes med hänsyn till betydelsen för landet av en väl utbildad handelskår vara värd att främjas från statens sida. Sålunda anser Riksdagen, att antalet dylika läroanstalter bör, i enlighet med kommerskollegii av Eders Kungl. Maj:ts gillade mening, inom en närliggande tid bestämmas till 5 eller högst 6. Likaså har Riksdagen intet att erinra emot vad Eders Kungl. Maj:ts anfört därom, att de nuvarande statsunderstödda handelsinstituterna i Göteborg, Stockholm och Malmö i första hand hänföras till denna grupp. Och även i fråga om Hälsingborgs handelsinstitut finner sig Riksdagen böra biträda vad Eders Kungl. Maj:ts i fråga om denna skola yttrat och hemställt.

Angående grunderna för statsunderstödet åt handelsgymnasierna föreslog handelsundervisningskommittén, att som norm därför skulle läggas lärarelönerna och att till dessa staten skulle betala $\frac{3}{4}$ av utgående fasta löner och $\frac{2}{3}$ av övriga lärarelöner. Elevernas terminsavgifter skulle enligt nämnda kommittéförslag utgå med 200 kronor per år. Kommerskollegium åter har uttalat den meningen, att det vore tillräckligt stipulera ett maximibelopp statsbidrag för varje särskilt statsunderstött handelsgymnasium, dock med därvid fäst villkor, att kommuner eller enskilda dels tillhandahölle erforderliga lokaler, dels därutöver bidrage med ett belopp, uppgående till minst $\frac{1}{4}$ av statsunderstödet. Terminsavgifterna sattes av kommerskollegium till 150 kronor per år. Eders Kungl. Maj:ts har i huvudsak upptagit kommerskollegii förslag, dock med delvis förhöjda maximibelopp, men därutöver föreslagit, att staten skulle — på det att fast anställd lärare vid handelsgymnasium

måtte erhålla 500 kronor högre lön än den för adjunkt vid allmänna läroverk bestämda — till handelsgymnasierna för var och en där fast anställd lärare lämna ett särskilt understöd å 500 kronor. Elevernas årliga terminsavgifter skulle enligt propositionen bestämmas till 150 kronor.

Mot de av Eders Kungl. Maj:t föreslagna grunderna för understöds bestämmande och utgående har Riksdagen icke annat att erinra, än att Riksdagen icke funnit anledning bifalla förslaget om särskilt anslag å 500 kronor för varje fast anställd lärare samt att Riksdagen ansett, att det från kommuner eller enskilda utgående kontanta bidraget bör uppgå till minst $\frac{1}{3}$ av statsbidraget.

Då det emellertid är ett önskemål, att dessa läroanstalter erhålla fast anställda lärare i större utsträckning än nu är fallet, synes det böra tagas i övervägande av Eders Kungl. Maj:t, huruvida i särskilda fall det villkoret bör fästas vid understödet, att lärarepersonalen till viss del skall fast anställas. Såsom villkor för statsunderstödet åtnjutande torde, i enlighet med vad nu i verkligheten gäller, särskilt böra stadgas, att antalet elever i varje avdelning icke må understiga femton. Beträffande Eders Kungl. Maj:ts förslag om anvisande för år 1914 av 15,000 kronor till ett väntat nytt gymnasium finner sig Riksdagen böra avslå detta under förväntan, att Eders Kungl. Maj:t skall sätta Riksdagen i tillfälle att i sammanhang med prövningen av förslag om anslag till ett eller eventuellt två nya handelsgymnasier även få uttala sig rörande dessa gymnasiers förläggningssort.

Utan att närmare yttra sig om det sätt, på vilket inspektionen skulle utföras, har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen bevilja ett förslagsanslag till handelsundervisningsinspektionen för år 1914 å 3,000 kronor. Ehuru Riksdagen till fullo instämmer i departementschefens yttrande, att statsverket givetvis genom rätt avvägda åtgärder och bestämmelser bör skaffa sig säkerhet för, att de medel, som åt handelsundervisningsanstalterna beviljas, må komma till bästa möjliga användning, så finner sig likväl Riksdagen, vid det förhållandet att Riksdagen icke anvisar vissa av Eders Kungl. Maj:t föreslagna anslag och därigenom inspektionens uppgifter för år 1914 väsentligen förminskats, kunna nedsätta beloppet till inspektionen med halva det föreslagna beloppet eller till 1,500 kronor. I detta sammanhang synes dock Riksdagen böra tillkännagiva sin anslutning till den av kommerskollegium uttalade tanken, att »ett visst samarbete jämväl med de rent privata läroanstalterna och statens organ skulle kunna åvägabringas på det sätt, att å ena sidan inspektören tillförsäkrades rätt att, i den mån han finner

lämpligt och önskvärt, besöka nämnda anstalter, och å andra sidan dessa medgäves rätt att vid förefallande behov och i den utsträckning, inspektörens tid kunde medgiva, rådfråga denne i handelsundervisningsärenden».

Det anslag, som enligt ovanstående borde anslås till handelsundervisningen för år 1914, uppgår — fränsett de 3,000 kronor till Hälsingborgs handelsgymnasium, som anvisas under nästföljande punkt — för Göteborgs handelsgymnasium till 40,000 kronor, för Stockholms handelsgymnasium till 30,000 kronor och för Malmö handelsgymnasium till 15,000 kronor, vartill kommer 1,500 kronor till inspektionen, tillsammans 86,500 kronor.

På grund av vad Riksdagen sålunda anfört, har Riksdagen under antagande i huvudsak av ovan angivna grunder för handelsundervisningens ordnande

dels från och med år 1914 å riksstatens sjunde huvudtitel under rubrik *handelsundervisningsanstalter* uppfört till *handelsgymnasier* ett förslagsanslag å högst 85,000 kronor och till *handelsundervisningsinspektionen* ett förslagsanslag å högst 1,500 kronor

dels ock beslutat, att av förstnämnda anslag skola för kalenderår till Göteborgs handelsgymnasium utgå högst 40,000 kronor, till Stockholms handelsgymnasium högst 30,000 kronor och till Malmö handelsgymnasium högst 15,000 kronor med skyldighet för kommun, där handelsundervisningsanstalt åtnjuter statsunderstöd, att själv eller genom enskilda donatorer tillhandahålla erforderliga lokaler för undervisningen samt årligen lämna ett kontant bidrag, motsvarande minst en tredjedel av statsunderstödet, samt på de villkor i övrigt, som Eders Kungl. Maj:t kan finna skäligt bestämma.

30:o) Under punkt 28 i huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen,

dels, för beredande av erforderligt understöd enligt nu gällande grunder under höstterminen 1913, på extra stat för år 1914 anvisa ett anslag å 21,000 kronor att användas till understöd åt Göteborgs handelsinstitut, grosshandels societetens i Stockholm handelsskola, Frans Schartaus praktiska handelsinstitut, Malmö högre handelsinstitut och Hälsingborgs högre handelsinstitut, under förutsättning, vad Göteborgs handelsinstitut beträffar, att Göteborgs stadsfullmäktige, vad Frans Schartaus praktiska handelsinstitut angår, att grosshandels societeten i Stockholm, vidkommande Malmö högre handelsinstitut, att Malmö stadsfullmäktige och, i fråga om Hälsingborgs högre handelsinstitut, att Hälsingborgs

stadsfullmäktige till instituten för sagda hösttermin lämna understöd till minst hälften av de belopp, som senast utgått för år, samt på de villkor i övrigt, som Eders Kungl. Maj:t kan finna skäligt bestämma, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att disponera berörda belopp redan under år 1913;

dels ock på extra stat för år 1914 bevilja ett anslag å 3,000 kronor till understöd åt Hälsingborgs handelsgymnasium, med skyldighet för kommunen att själv eller genom enskilda donatorer till läroanstalten lämna understöd till minst samma belopp, som hittills utgått från kommunen, samt på de villkor i övrigt, som Eders Kungl. Maj:t kan finna skäligt bestämma.

I anslutning till departementschefens yttrande i ämnet och under åberopande av vad Riksdagen anfört under föregående punkt, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen

dels, för beredande av erforderligt understöd enligt nu gällande grunder under höstterminen 1913, på extra stat för år 1914 anvisat ett anslag å 21,000 kronor att användas till understöd åt Göteborgs handelsinstitut, grosshandels societeten i Stockholm handelsskola, Frans Schartaus praktiska handelsinstitut, Malmö högre handelsinstitut och Hälsingborgs högre handelsinstitut, under förutsättning, vad Göteborgs handelsinstitut beträffar, att Göteborgs stadsfullmäktige, vad Frans Schartaus praktiska handelsinstitut angår, att grosshandels societeten i Stockholm, vidkommande Malmö högre handelsinstitut, att Malmö stadsfullmäktige och, i fråga om Hälsingborgs högre handelsinstitut, att Hälsingborgs stadsfullmäktige till instituten för sagda hösttermin lämna understöd till minst hälften av de belopp, som senast utgått för år, samt på de villkor i övrigt, som Eders Kungl. Maj:t kan finna skäligt bestämma, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att disponera berörda belopp redan under år 1913;

dels ock på extra stat för år 1914 beviljat ett anslag å 3,000 kronor till understöd åt Hälsingborgs handelsgymnasium, med skyldighet för kommunen att själv eller genom enskilda donatorer till läroanstalten lämna understöd till minst samma belopp, som hittills utgått från kommunen, samt på de villkor i övrigt, som Eders Kungl. Maj:t kan finna skäligt bestämma.

31:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts i punkterna 29 och 30 av huvudtiteln gjorda framställningar har Riksdagen, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, på extra stat för år 1914 anvisat

dels såsom reservationsanslag ett belopp av 20,000 kronor för att utdelas såsom understöd under benämning av *exportstipendier* till personer, som, utan officiell ställning, företrädesvis i Ryssland, på Balkan-

halvön eller i länder utom Europa verka för avsättning av svenska exportartiklar;

dels ock, likaledes såsom reservationsanslag, ett belopp av 20,000 kronor till *handelsstudiestipendier*, att tjäna såsom understöd för förvärvande utomlands av praktiska insikter i handelsyrket.

32:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkt 31 av huvudtiteln föreslagit Riksdagen att, under villkor att Sveriges allmänna exportförening fortfarande bedriver sin verksamhet i huvudsakligen samma form som hittills samt att i granskningen av föreningens räkenskaper deltagar en av Eders Kungl. Maj:t förordnad revisor, såsom bidrag till föreningens verksamhet under innevarande år å extra stat för år 1914 utöver de utav Eders Kungl. Maj:t ur handels- och sjöfartsfonden och manufaktur-förlagslånefonden för samma ändamål anvisade belopp anvisa ytterligare ett belopp av 16,800 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att redan under innevarande år disponera detsamma.

Riksdagen har under villkor att *Sveriges allmänna exportförening* fortfarande bedriver sin verksamhet i huvudsakligen samma form som hittills samt att i granskningen av föreningens räkenskaper deltagar en av Eders Kungl. Maj:t förordnad revisor, såsom bidrag till föreningens verksamhet under innevarande år å *extra stat* för år 1914 utöver de utav Eders Kungl. Maj:t ur handels- och sjöfartsfonden och manufaktur-förlagslånefonden för samma ändamål anvisade belopp, anvisat ytterligare ett belopp av 16,800 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att redan under innevarande år disponera detsamma.

33:o) Uti punkt 32 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att å extra stat för år 1914 under benämning »ersättning till sjömanshusen» anvisa ett anslag av 40,000 kronor för beredande åt sjömanshusen av skäligen ersättning för dem åliggande bestyr med värnpliktiges inskrivning och redovisning samt med utarbetande av sjöfartsstatistiska uppgifter.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts ifrågakvarande framställning, har, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, å *extra stat* för år 1914 under benämning *ersättning till sjömanshusen* anvisat ett anslag av 40,000 kronor för beredande åt sjömanshusen av skäligen ersättning för dem åliggande bestyr med värnpliktiges

inskrivning och redovisning samt med utarbetande av sjöfartsstatistiska uppgifter.

34:o) Med anledning av Eders Kungl. Maj:ts i punkt 33 av huvudtiteln gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, såsom *anslag till dispaschörsväsendet på extra stat* för år 1914 anvisat till arvode åt två dispaschörsassistenten, anställda den ene i Stockholm och den andre i Göteborg, 2,000 kronor åt dem var eller tillhopa 4,000 kronor.

35:o) I punkt 34 av huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för anordnande av stormvarningar vid rikets kuster bland extra anslagen under sjunde huvudtiteln för år 1914 beräkna ett belopp av 35,000 kronor.

I en den 11 april 1913 till Riksdagen avlåten proposition, nr 236, har Eders Kungl. Maj:t sedermera under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag föreslagit Riksdagen att

dels till bestridande av anläggningskostnaderna för anordnande av stormvarningar vid Sveriges kuster i huvudsaklig överensstämmelse med de i nämnda protokoll tillstyrkta grunder bevilja ett anslag av 23,550 kronor samt därav på extra stat under sjunde huvudtiteln för år 1914 anvisa ett belopp av 10,000 kronor,

dels ock till bestridande av den med anledning härav erforderliga årliga driftkostnaden likaledes på extra stat under sjunde huvudtiteln för år 1914 bevilja ett anslag av 7,000 kronor.

Då behovet av de nu ifrågakämda stormvarningsanordningarna, om vilkas upprättande, såvitt angår Sveriges ostkust, Riksdagen i skrivelse den 31 maj 1911 anhållit, att Eders Kungl. Maj:t måtte låta snarast möjligt verkställa utredning och till Riksdagen inkomma med förslag, synes Riksdagen till fullo ådagalagt, har Riksdagen

dels till bestridande av anläggningskostnaderna för anordnande av stormvarningar vid Sveriges kuster i huvudsaklig överensstämmelse med de i statsrådsprotokollet över finansärenden den 11 april 1913 tillstyrkta grunder beviljat ett anslag av 23,550 kronor samt därav på extra stat under sjunde huvudtiteln för år 1914 anvisat ett belopp av 10,000 kronor;

dels ock till bestridande av den med anledning härav erforderliga årliga driftkostnaden likaledes på extra stat under sjunde huvudtiteln för år 1914 beviljat ett anslag av 7,000 kronor.

36:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkt 35 av huvudtiteln föreslagit Riksdagen att till understöd för *byggandet av en flytdocka i Göteborg* bevilja ett anslag å 725,000 kronor att utgå med 175,000 kronor för vart och ett av åren 1914, 1915 och 1916 samt med 200,000 kronor för år 1917 och att disponeras enligt de av departementschefen angivna grunder och på de av honom förordade villkor samt att till beredande av sådant understöd under år 1914 på extra stat för samma år anvisa ett belopp av 175,000 kronor.

Att den föreslagna flytdockan i Göteborg skulle i och för sig innebära ett önskvärt tillskott i avseende å dockningsmöjligheterna inom landet torde vara uppenbart. Något principiellt skäl emot att staten träder hjälpande emellan för tillkomsten av en ny större docka på västkusten torde därför icke föreligga. Men för ett bifall till en framställning därom torde oundgängligen erfordras *dels* att mera ingående kännedom erhålles om, i vilken omfattning numera, efter det en med den här föreslagna, till storleken likartad docka i Malmö under föregående år kommit till stånd, behov av ytterligare en sådan förefinnes, *dels ock* att tillräckliga garantier erbjudas för företagets utförande och vidmakthållande i fortsättningen samt för de allmänna intressenas behöriga tillgodoseende.

Ingendera av dessa förutsättningar syntes emellertid i detta fall i erforderlig mån vara för handen.

Det av Eders Kungl. Maj:t föreslagna statsbidraget synes även enligt Riksdagens förmenande vara till storleken fixerat utan att tillräckligt fasta hållpunkter för bedömandet av, huru stort bidrag som från statens sida skäligen bör ifrågakomma, kunnat erhållas.

Det lär nämligen av den nu föreliggande framställningen, vartill initiativet utgått från ett enskilt bolag, icke vara möjligt att avgöra, i vad mån statens mellankomst är för frågans lösning erforderlig. Man äger sålunda, ehuru frågan om flytdockans anordnande givetvis är av stort lokalt intresse och det därför kunnat förväntas, att frågan från början tagits om hand och i den mån sig göra låtit framförts av staden Göteborg, icke ens säker kännedom om stadens ställning till densamma och till de villkor, som i statsrådsprotokollet äro uppställda för understödets åtnjutande, och således icke heller om den uppoffring för dess lösande, vartill staden eventuellt är villig. Stadens drätselkammare och hamnstyrelse ävensom Göteborgs stadsfullmäktiges arbetsutskott för frihamnsfrågan lära visserligen, enligt vad av propositionen framgår, hava påvisat önskvärdheten av den ifrågasatta dockans anläggande och

framhållit, att staden Göteborg för sin del bör kunna ekonomiskt bidraga därtill. Men några åtgärder från stadens sida hava, såvitt Riksdagen har sig bekant, icke för frågans lösning hittills företagits. Först om så sker och staden antingen själv bygger dockan eller angiver det belopp, varmed staden kan befinnas villig att lämna bidrag till flytdockans anordnande, synes man, liksom i fråga om torrdockan i Malmö, kunna erhålla nödig utgångspunkt för bedömande av, huruvida och i vad mån bidrag är jämväl från statens sida för ändamålet erforderligt. Enligt vad Riksdagen inhämtat av handlingarna rörande anvisande av medel från handels- och sjöfartsfonden till sistnämnda torrdocka, låg nämligen till grund därför en framställning från stadsfullmäktige i Malmö, däri stadsfullmäktige hemställt om ett anslag av 1,031,500 kronor för berörda torrdocka, eller hälften av det belopp, vartill hela anläggningen beräknats; och hade stadsfullmäktige för erhållande härav å stadens vägnar förklarat sig villiga att anlägga torrdockan. Kommerskollegium tillstyrkte, under erinran att själva anläggningskostnaden för torrdockan vore beräknad till 1,440,000 kronor, jämväl i detta fall ett anslag till hälften av själva anläggningskostnaden eller 720,000 kronor. Efter särskilda förhandlingar befanns emellertid, att beloppet kunde nedsättas till 300,000 kronor, vilket belopp jämväl för ändamålet beviljades. En liknande underhandling torde kunna föranstaltas även vid prövningen av anslagsbehovet för den nu ifrågavarande flytdockan.

Men även de förhållanden, under vilka företaget enligt föreliggande framställning skulle anordnas, hava givit Riksdagen anledning till vissa erinringar. Redan den omständigheten, att dockanläggningen skulle övertagas av ett enskilt aktiebolag, har sålunda syns Riksdagen vara ägnad att väcka betänksamhet, enär staten, sådant ärendet nu föreligger, icke synes bliva tillförsäkrad nödig garanti för företagets utförande och användningen av de statsmedel, som därför kunde bliva beviljade. Därtill kommer, att det aktiebolag, som är avsett att företaga denna dockanläggning, ännu icke är bildat, vadan fullkomlig ovisshet sålunda är rådande, om vem eller vilka ansvaret för anläggningens utförande komme att påvila. Jämväl i denna omständighet torde ett skäl till avslag för närvarande kunna anses förefinnas. Slutligen torde kunna ifrågasättas, huruvida den för dockan beräknade bredden är tillräcklig för att motsvara sådana krav i detta avseende, som kunna inom en överskådlig framtid uppstå.

På grund av vad Riksdagen sålunda anfört, har Riksdagen icke bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

37:e) I punkt 36 av huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen *dels* att såsom bidrag till Stockholms stad för anskaffande av en isbrytare utöver vad för sådant syfte må varda beräknat under femte huvudtiteln bevilja ett anslag å 175,000 kronor, *dels ock* för ändamålet anvisa å extra stat under sjunde huvudtiteln för år 1914 ett belopp av 87,500 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att disponera detta belopp redan under år 1913.

Riksdagen, som icke kunnat bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag om utgående för ändamålet av bidrag från sjunde huvudtiteln, tillåter sig att i övrigt i detta ärende hänvisa till Riksdagens skrivelse nr 19, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts proposition angående *bidrag till Stockholms stad för anskaffande av en isbrytare*.

38:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkt 37 av huvudtiteln föreslagit Riksdagen att för *anordnande av fartygsinspektion* bland de extra anslagen under sjunde huvudtiteln för år 1914 beräkna ett belopp av 170,000 kronor.

Sedermera har i en till Riksdagen den 11 april 1913 avlåten proposition, nr 234, Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att för anordnande av utvidgad statskontroll å fartygs sjövärdighet m. m. i huvudsaklig överensstämmelse med de av departementschefen i nämnda protokoll angivna grunder å extra stat under sjunde huvudtiteln för år 1914 bevilja ett anslag å 170,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att därav redan under år 1913 använda 2,500 kronor.

Eders Kungl. Maj:t har i skrivelse till Riksdagen återkallat omförmälda proposition, nr 234, i anledning varav densamma icke förleder något yttrande från Riksdagens sida; vilket Riksdagen skolat härigenom för Eders Kungl. Maj:t anmäla.

39:o) Med anledning av Eders Kungl. Maj:ts i punkt 38 av huvudtiteln gjorda framställning har Riksdagen på de villkor, Eders Kungl. Maj:t, i huvudsaklig överensstämmelse med de i statsrådsprotokollet över finansärenden den 12 april 1912 angivna grunder, må finna skäligen föreskriva, av det utav Riksdagen under dylik förutsättning såsom *understöd till aktiebolaget Svenska Amerika-Mexikolinjen* för uppehållande under tiden från medlet av år 1912 till 1916 års utgång av regelbunden förbindelse med ångfartyg (motorfartyg) mellan Sverige samt Nordamerikas

Förenta stater och Mexiko, ävensom eventuellt Västindien, beviljade anslag å 600,000 kronor på *extra stat* för år 1914 anvisat ett belopp av 150,000 kronor.

40:o) I anledning av Eders Kungl. Maj:ts i punkt 39 av huvudtiteln gjorda framställning har Riksdagen under de villkor, som innefattas i det mellan Eders Kungl. Maj:t och kronan, å ena sidan, samt rederiaktiebolaget Nordstjernan, å andra sidan, avslutade kontrakt, av det av Riksdagen såsom *understöd till rederiaktiebolaget Nordstjernan* för uppehållande under åren 1911—1915 av regelbunden ångbåtsförbindelse mellan Sverige samt La Plata-länderna och Brasilien beviljade anslag av 500,000 kronor på *extra stat* för år 1914 anvisat ett belopp av 100,000 kronor.

41:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts under punkt 40 av huvudtiteln gjorda framställning har Riksdagen *dels* utav det av Riksdagen såsom *understöd åt aktiebolaget svenska ostasiatiska kompaniet* för fortsatt uppehållande under tiden 1 augusti 1912—13 december 1917 av regelbunden ångbåtsförbindelse mellan Sverige och Ostasien beviljade förslagsanslag å högst 985,000 kronor att jämte besparingarna å det av 1907 års Riksdag till bolaget för liknande ändamål beviljade anslag av 1,850,000 kronor, på de villkor, Eders Kungl. Maj:t, i huvudsaklig överensstämmelse med de i statsrådsprotokollet över finansärenden för den 7 april 1911 rörande denna fråga angivna grunder, må finna skäligt föreskriva, utbetalas till bolaget, å *extra stat* för år 1914, för gäldande intill 60 procent av ej mindre de av bolaget för dess fartyg erlagda avgifter i Suezkanalen än även följande med passerandet av kanalen förenade kostnader, nämligen fyr- och båkavgifter, utgifter för sundhetspass och sanitära avgifter, avgifter för tull- och hamnklarering samt avgifter för lotsning under natten i Port Saids hamn, anvisat ett belopp av högst 210,000 kronor,

dels ock medgivit att till beredande av sådant understöd åt bolaget under år 1914 av ifrågavarande besparing må användas ett belopp av högst 90,000 kronor.

42:o) I anledning av Eders Kungl. Maj:ts i punkt 41 av huvudtiteln gjorda framställning har Riksdagen under de villkor, Eders Kungl. Maj:t, i huvudsaklig överensstämmelse med de i statsrådsprotokollet över finansärenden för den 12 april 1912 angivna grunder, må finna skäligt föreskriva, av det av Riksdagen såsom *understöd till rederiaktiebolaget*

Transatlantic för uppehållande under åren 1913, 1914 och 1915 av regelbunden ångfartygsförbindelse mellan Sverige och Australien beviljade anslag av 300,000 kronor, på *extra stat* för år 1914 anvisat ett belopp av 100,000 kronor.

43:o) I en till Riksdagen den 11 april 1913 avlåten proposition, nr 214, har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för den trettonde internationella sjöfartskongressens hållande i Stockholm år 1915 å *extra stat* under sjunde huvudtiteln för år 1914 bevilja ett anslag av 35,000 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning, har såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för *den trettonde internationella sjöfartskongressens hållande i Stockholm år 1915 å extra stat* under sjunde huvudtiteln för år 1914 beviljat ett anslag av 35,000 kronor.

E. Industri, hantverk och slöjd.

44:o) Uti punkterna 42—43 av huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att under ordinarie anslagstiteln »befrämjande i allmänhet av slöjderna» dels uppföra ett särskilt reservationsanslag å 15,000 kronor, att under de villkor och bestämmelser, som Eders Kungl. Maj:t må finna gott föreskriva, användas till understöd åt verkmästare och förmän inom industrien, vilka önska att genom resor inom Sverige eller i främmande länder förvärva ökade erfarenheter och insikter i sitt yrke, dels ock förklara, att det under nämnda anslagstitel anvisade anslaget till reseunderstöd åt sådana arbetare i de särskilda näringsyrkena, vilka önska i främmande länder förvärva sig ökade insikter och konstfärdighet, må få tagas i anspråk jämväl för inrikes studieresor.

I anledning av förevarande framställning och då i fråga om anslaget till reseunderstöd åt verkmästare och förmän inom industrien övertvägande skäl synas hava anförts för dess uppförande såsom särskilt anslag liksom för dess bestämmande till det av Eders Kungl. Maj:t föreslagna beloppet, har Riksdagen, som icke heller i övrigt funnit något att erinra mot den ifrågavarande framställningen, under *ordinarie anslagstiteln* »befrämjande i allmänhet av slöjderna»

dels uppfört ett särskilt reservationsanslag å 15,000 kronor att under de villkor och bestämmelser, som Eders Kungl. Maj:t må finna gott föreskriva, användas till *understöd åt verkmästare och förmän inom industrien, vilka önska att genom resor inom Sverige eller i främmande länder* förvärva ökade erfarenheter och insikter i sitt yrke;

dels ock förklarar, att det under nämnda anslagstitel anvisade anslaget till reseunderstöd åt sådana arbetare i de särskilda näringsyrkena, vilka önska i främmande länder förvärva sig ökade insikter och konstfärdighet, må få tagas i anspråk jämväl för inrikes studieresor.

Anslaget till befrämjande i allmänhet av slöjderna kommer sålunda att ökas med 15,000 kronor från 106,500 kronor till 121,500 kronor.

45:o) I anledning av Eders Kungl. Maj:ts i punkterna 44 och 45 av huvudtiteln gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med vad för åren 1910—1913 ägt rum, på *extra stat* för år 1914 beviljat

dels såsom bidrag till *upprätthållande av vävskolan i Borås* ett belopp av 3,800 kronor under villkor att från Älvsborgs läns landsting eller eljest tillskjutes ett belopp, motsvarande minst hälften av berörda statsanslag,

dels såsom *bidrag till avlöande av en andre lärare vid samma skola* ett belopp av 1,000 kronor under villkor att enahanda belopp varder för ändamålet från nämnda läns landsting eller eljest tillskjutet;

dels ock såsom *bidrag till personlig löneförbättring för föreståndaren och förste läraren vid skolan Arthur Krebs* ett belopp av 500 kronor och såsom *bidrag till sådan löneförbättring för andre läraren därstädes Sven H. von Schedvin* ett belopp av 250 kronor under villkor att samma belopp, tillhopa 750 kronor, varda för ändamålet från omförmälda läns landsting eller eljest tillskjutna.

46:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkt 46 av huvudtiteln föreslagit Riksdagen att under vissa av kommerskollegium angivna och av departementschefen tillstyrkta villkor såsom bidrag till hantverksorganisationens verksamhet å *extra stat* för år 1914 utöver ett utav Eders Kungl. Maj:t ur manufakturförlagslånefonden för samma ändamål anvisat belopp anvisa ytterligare ett belopp av 11,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att därav redan under innevarande år disponera ett belopp av 4,000 kronor.

I likhet med Eders Kungl. Maj:t finner jämväl Riksdagen den ifrågavarande organisationen, vars verksamhet synes vara ägnad att

främja hantverkets utveckling, vara förtjänt av statsbidrag. Sådant har ju också sedan flera år tillbaka utgått till organisationen, i det Eders Kungl. Maj:t alltsedan år 1906 för utgivande av Hantverks- och industri-tidning eller som den sedermera benämnts Svensk hantverkstidning tilldelat organisationen understöd från manufakturförlagslånefonden till belopp, som från och med år 1909 årligen utgått med 3,000 kronor. Nu har emellertid ifrågasatts, att organisationen för möjliggörande av ett fullt ändamålsenligt ordnande av dess arbete skulle komma i åtnjutande av ett till 7,000 kronor förhöjt understöd, vid vilket förhållande och då det icke syntes Eders Kungl. Maj:t böra för framtiden ifrågakomma att anlita manufakturförlagslånefonden till förevarande understöd, därest det skulle utgå med så högt belopp, medel till understödet ansetts böra av Riksdagen äskas. Eders Kungl. Maj:t har därför på extra stat för år 1914 såsom bidrag till hantverksorganisationens verksamhet under nämnda år äskat ett belopp av 7,000 kronor ävensom och då enahanda belopp syntes böra tillgodokomma organisationen jämväl för år 1913, men 3,000 kronor därav ansetts böra — för att ej mer än nödvändigt belasta 1914 års budget med anslag, som avse ett föregående års utgifter — i likhet med vad förut varit förhållandet utgå från manufakturförlagslånefonden, 4,000 kronor att disponeras under år 1913.

Då organisationen genom den begärda understödsförhöjningen, som närmast avser att bereda organisationen möjlighet att hos sig anställa en ombudsman och att kostnadsfritt tillhandahålla sina samtliga medlemmar organisationens tidskrift och årskalender, bliver satt i tillfälle att på ett, som det vill synas, ändamålsenligt sätt bättre än hittills fullfölja de betydelsefulla intressen, som äro föremål för dess verksamhet, har Riksdagen, som icke ser någon olägenhet därav, att manufakturförlagslånefonden därtill anlitas i enahanda utsträckning som hittills, vartill fonden enligt vad Riksdagen under hand inhämtat lämnar tillgång, ansett sig böra, vad angår organisationens understödjande under år 1914, härför bevilja ett anslag å 4,000 kronor.

Då det emellertid icke synes Riksdagen tillrådligt, att för nu ifrågavarande ändamål belasta 1914 års budget med anslag, som avse ett föregående års utgifter, har Riksdagen däremot ansett sig icke kunna bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag i vad det avser anvisande av särskilda medel till organisationens understödjande jämväl under år 1913. Skulle omständigheterna finnas det påkalla, torde för övrigt icke möta något hinder för Eders Kungl. Maj:t att jämväl för sistnämnda år anlita manufakturförlagslånefonden för åstadkommande av förhöjning i understödet.

På grund härav har Riksdagen under de av kommerskollegium angivna och av departementschefen tillstyrkta villkor såsom *bidrag till hantverksorganisationens verksamhet å extra stat* för år 1914 anvisat ett belopp av 4,000 kronor.

47:o) Eders Kungl. Maj:t har under punkt 47 av huvudtiteln föreslagit Riksdagen att till beredande av understöd åt yrkesarbetare för besök vid Baltiska utställningen i Malmö år 1914 bland de extra anslagen under sjunde huvudtiteln för nämnda år beräkna ett belopp av 90,000 kronor.

Under hänvisning härtill har Eders Kungl. Maj:t sedermera uti en till Riksdagen den 31 januari 1913 avlåten proposition nr 60 under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag föreslagit Riksdagen att, såsom understöd åt arbetare i de särskilda yrkena för besök vid Baltiska utställningen i Malmö år 1914, på extra stat under sjunde huvudtiteln för år 1914 anvisa ett belopp av 90,000 kronor, att genom de i de särskilda orterna för utställningens främjande tillsatta kommittéer utdelas, under villkor att genom kommittéerna, var för dess område, för ändamålet anskaffas minst lika stort belopp, som av statsmedel tillskjutes, och enligt de närmare bestämmelser i övrigt, Eders Kungl. Maj:t kan finna gott meddela.

Riksdagen, som delar departementschefens uppfattning om angelägenheten av att genom understöd av statsmedel bereda möjlighet för arbetare i de särskilda yrkena att besöka den ifrågavarande utställningen, har icke haft något att erinra mot det i sådant avseende äskade beloppet, vilket synes därför tillräckligt, även om berörda arbetare icke skulle beredas fria resor å statens järnvägar från hemorten till Malmö och åter utan, på sätt järnvägsstyrelsen föreslagit, allenast nedsättning av de biljettpriser, som av dem skulle erläggas för dessa resor. Vid sådant förhållande och då med anordnandet i dylik omfattning av fria resor å statens järnvägar lär vara förenad betydande svårighet för järnvägen i redovisningsavseende m. m., finner Riksdagen sig böra bifalla nu förevarande framställning under förutsättning, att sådana fria resor icke varda arbetarna beviljade.

Därav följer, att de av kommerskollegium föreslagna grunderna för fördelningen av understödet mellan de olika lokalkommittéerna, vilka grunder baserats på fria resor, torde böra så omläggas, att nödig hänsyn tages till resornas olika längd och till kostnaden för desamma.

Under åberopande av vad sålunda anförts, får Riksdagen anmäla,

att Riksdagen såsom *understöd åt arbetare i de särskilda yrkena för besök vid Baltiska utställningen i Malmö år 1914* på *extra stat* under sjunde huvudtiteln för år 1914 anvisat ett belopp av 90,000 kronor, att genom de i de särskilda orterna för utställningens främjande tillsatta kommittéer utdelas, under villkor att genom kommittéerna, var för dess område, för ändamålet anskaffas minst lika stort belopp, som av statsmedel tillskjutes, och enligt de närmare bestämmelser i övrigt, Eders Kungl. Maj:t kan finna gott meddela.

48:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts i punkt 48 av huvudtiteln gjorda framställning har Riksdagen i likhet med vad för de senaste åren ägt rum, åt *föreningen för svensk hemslöjd* såsom bidrag till uppehållande av dess verksamhet under år 1914 på *extra stat* för samma år anvisat ett belopp av 15,000 kronor.

F. Skatteomkostnader.

49:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkt 49 av huvudtiteln föreslagit Riksdagen att

dels, med godkännande av de utav departementschefen förordade ändringar i tullverkets stater, för år 1914 bestämma anslaget för tullverket till ett mot staternas slutsumma svarande belopp av 5,976,650 kronor, att såsom förslagsanslag utgå,

dels medgiva, att för år 1914 till avlöning åt de tjänstinnehavare, vilkas innehavande befattningar antingen bibehållas i den nya organisationen eller därstädes ersättas med befattningar i lägre tjänstegrad, men vilka komma att kvarstå å äldre stat, må disponeras avlöningarna vid motsvarande befattningar i den nya staten, samt

att, därest innehavare av tjänst, som med år 1914 varder indragen, måste överföras på indragningsstat, till avlöning åt honom för år 1914 må av de å anslaget till tullverket anvisade medel användas så stort belopp, som motsvarar hans intjänta lön enligt 1913 års stat;

dels ock slutligen att antaga det vid statsrådsprotokollet fogade förslag till ändring i gällande avlöningsreglemente för tjänstemän vid tullverkets lokalförvaltning samt kust- och gränsbevakning.

I en till Riksdagen den 7 mars 1913 avlåten proposition, nr 235, har Eders Kungl. Maj:t vidare, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag föreslagit Riksdagen att dels antaga ett vid propositionen fogat förslag till

ändrad lydelse av § 3 samt övergångsbestämmelserna i gällande avlöningsreglemente för tjänstemän vid tullverkets lokalförvaltning samt kust- och gränsbevakning den 18 juni 1910, dels förklara, att de ändrade bestämmelserna må tillämpas såsom om de varit gällande vid 1913 års ingång.

Riksdagen har icke bifallit Eders Kungl. Maj:ts framställning om höjning av generaltulldirektörens avlöningsförmåner.

Med anledning av vad i fråga om behovet av inrättande av en ny sekreterarbefattning å generaltullstyrelsens stat blivit anfört, har Riksdagen funnit sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag härutinnan.

Riksdagen, som icke bifallit Eders Kungl. Maj:ts framställning beträffande anslag till skeppsmätningkostnad, har under tullverkets omkostnadsstat till skeppsmätningkostnad upptagit enahanda belopp som för innevarande år eller 32,000 kronor.

Vad sedermera angår avlöningsstaten för lokalförvaltningen samt kust- och gränsbevakningen, har Riksdagen, vad först beträffar Eders Kungl. Maj:ts förslag om inrättande i Malmö och Göteborg av tulldirektörsbefattningar av samma beskaffenhet som de före år 1911 befintliga, icke av den därom förebragta utredningen känt sig övertygad om det verkliga behovet härav. I likhet med 1910 års Riksdag finner nämligen jämväl Riksdagen det chefskap, varom här är fråga, icke kunna anses såsom i någon högre grad krävande eller betungande, varför Riksdagen, i likhet med nämnda års Riksdag, anser denna fråga kunna fortfarande ordnas på sätt under de senare åren ägt rum eller sålunda att någon bland avdelningsföreståndarna i Göteborg och Malmö förordnas att med bibehållande av egen tjänstebefattning utöva ifrågasvarande chefskap i nämnda städer och andra lokaltullförvaltningar inom respektive städers tullkammardistrikt mot den särskilda gottgörelse, som härför hittills utgått. Då det emellertid, med hänsyn till vad i ärendet förekommit synes kunna vara för allmänheten av vikt, att en dylik föreståndare erhåller sådan beteckning, att hans berörda chefsfunktioner därav närmare framgå, har Riksdagen ansett sig böra tillstyrka, att han må benämnas tulldirektör. De i den nuvarande staten upptagna arvoden till förenämnda avdelningsföreståndare böra således fortfarande uppföras med enahanda belopp som hittills, varjämte i 18:de paragrafen av avlöningsreglementet för tjänstemän vid tullverkets lokalförvaltning samt kust- och gränsbevakning torde böra göras det tillägg, att dylik avdelningsföreståndare må under uppdragets innehavande benämnas tulldirektör.

Beträffande slutligen övriga⁴ av Eders Kungl. Maj:t framställda förslag om inrättande å ordinarie och extra stat av ny personal vid lokaltullförvaltningen samt kust- och gränsbevakningen, har Riksdagen, ehuru den däri innefattade personalökningen är avsevärd, likväl och då berörda förslag, som innebär en betydande begränsning av de från de olika lokaltullförvaltningarna och generaltullstyrelsen härutinnan framställda fordringar, synes vara avfattad med mycken varsamhet och omfatta allenast en med hänsyn jämväl till tillkomsten av nya tulllokaler och nya expeditioner oundgängligen nödvändig ökning av personalen, ansett sig böra bifalla, vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit i dessa delar.

Vidkommande sedermera Eders Kungl. Maj:ts förslag i propositionen nr 235 har Riksdagen, som fäst sin uppmärksamhet vid att Eders Kungl. Maj:t icke rörande de föreslagna ändringarna i tullverkets avlöningsreglemente hört vare sig löneregeringskommittén eller annan sakkunnig myndighet, vid behandlingen av förenämnda proposition, som förutsätter ett ingående studium av avlöningsbestämmelsernas avfattning, genom statsrådets och chefens för finansdepartementet bemedling erhållit biträde av sakkunniga personer.

Det i § 3 av avlöningsreglementet föreslagna stadgandet rörande avlöningsförhöjning vid befordran torde i princip motsvara och åtminstone icke vara fördelaktigare än de av innevarande års Riksdag för tjänstemännen vid postverket antagna bestämmelser i ämnet.

De i övergångsbestämmelserna ifrågasatta ändringarna, innefattande bestämmelsernas tillämpning icke blott vid bestämmandet av ingångsavlöningen utan även med avseende å därefter ifrågakommande avlöningsförhöjningar, lära äga sin fulla motsvarighet i postverkets nu antagna nya avlöningsreglemente.

De återstående ändringarna torde, i den mån jämförelse mellan tullverkets och postverkets avlöningsreglemente kan åstadkommas med hänsyn till de högst väsentliga olikheterna i avseende å såväl själva avlöningssystemens byggnad som särskilt deras övergångsbestämmelser, få, på sätt i statsrådsprotokollet över finansärenden för den 7 mars 1913 angives, anses äga principiell motsvarighet i postverkets avlöningsreglemente.

Riksdagen har därför ansett sig böra antaga Eders Kungl. Maj:ts proposition nr 235; dock med följande ändringar.

Den i § 3 punkten 1 i avlöningsreglementet ifrågasatta ändring synes Riksdagen såsom överflödigt och icke överensstämmande med motsvarande bestämmelse i postverkets avlöningsreglemente kunna utgå.

Fjärde momentet i samma paragraf läser enligt vad anförts i stats-

rådsprotokollet icke vara behöfligt för åstadkommande av det åsyftade ändamålet. Med hänsyn härtill och då momentet syntes Riksdagen innefatta formell stridighet mot tredje momentet, har Riksdagen ansett momentet böra helt utgå.

Vad beträffar de föreslagna ändringarna i övergångsbestämmelserna, har Riksdagen i anslutning till Riksdagens ändring i § 3 punkten 1 av avlöningsreglementet ansett orden: »eller tjänster» kunna utgå, då ordet »tjänst» såsom kollektivt begrepp måste anses tillfyllest.

Vidare har Riksdagen funnit lämpligt, att i momentet 6 helt utslutes den del av momentet, som börjar med ordet »oavsett».

I fråga om tiden för tillämpningen av bestämmelserna har Eders Kungl. Maj:t föreslagit, att de ändrade bestämmelserna skulle tillämpas såsom om de varit gällande vid 1913 års ingång. Detta förslag kan Riksdagen icke bifalla, utan har Riksdagen ansett bestämmelserna i fråga böra bringas i överensstämmelse med Riksdagens beslut rörande motsvarande bestämmelser i postverkets avlöningsreglemente och alltså beslutat, att desamma skola träda i kraft först från och med 1914 års ingång med tillämpning såsom om de varit gällande redan från tidpunkten för 1910 års avlöningsreglementes ikraftträdande; dock att under inga förhållanden avlöningsförhöjning må tillträdas förrän från 1914 års ingång.

På grund av vad sålunda förekommit har Riksdagen, som icke funnit något att erinra mot vad Eders Kungl. Maj:t i övrigt föreslagit i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag

dels med godkännande av det vid denna skrivelse fogade förslag till utgiftsstater för *tullverket* för år 1914 (bil. A.) bestämt anslaget för tullverket till ett mot staternas slutsumma svarande belopp av 5,976,150 kronor att såsom förslagsanslag utgå;

dels medgivit, att för år 1914 till avlöning åt de tjänst innehavare, vilkas innehavande befattningar antingen bibehållas i den nya organisationen eller därstädes ersättas med befattningar i lägre tjänstegrad, men vilka komma att kvarstå å äldre stat, må disponeras avlöningarna vid motsvarande befattningar i den nya staten, och

att, därest innehavare av tjänst, som med år 1914 varder indragen, måste överföras på indragningsstat, till avlöning åt honom för år 1914 må av de å anslaget till tullverket anvisade medel användas så stort belopp, som motsvarar hans intjänta lön enligt 1913 års stat;

dels antagit härvid fogade förslag till ändrad lydelse av §§ 3 och 18 samt övergångsbestämmelserna i gällande avlöningsreglemente för

tjänstemän vid tullverkets lokalförvaltning samt kust- och gränsbevakning den 18 juni 1910. (Bil. B.)

dels ock förklarar, att de ändrade bestämmelserna i avlöningsreglementets § 3 samt övergångsbestämmelser skola träda i kraft den 1 januari 1914 och i fråga om de tjänstemän, för vilka de äro avsedda, tillämpas såsom om de varit gällande redan vid den tidpunkt, då ingångsavlönning enligt sagda avlöningsreglemente blivit för dem bestämd, dock att avlöningsförhöjning på grund av förestående ändrade bestämmelser icke må tillträdas förrän tidigast från och med år 1914.

50:o) I punkt 50 av huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för förstärkning av arbetskrafterna vid tullverkets lokalförvaltning, i enlighet med vad departementschefen i sitt yttrande till statsrådsprotokollet över finansärenden för den 14 januari 1913 närmare utvecklat, på extra stat för år 1914 anvisa ett belopp av 232,015 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att därav redan under år 1913 disponera 65,685 kronor.

Riksdagen har för *förstärkning av arbetskrafterna vid tullverkets lokalförvaltning*, i huvudsaklig överensstämmelse med vad departementschefen i sitt yttrande till statsrådsprotokollet över finansärenden för den 14 januari 1913 närmare utvecklat, på *extra stat* för år 1914 anvisat ett belopp av 225,015 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att därav redan under år 1913 disponera 58,685 kronor.

51:o) I en till Riksdagen avlåten proposition, nr 124, av den 7 mars 1913 har Eders Kungl. Maj:t under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag föreslagit Riksdagen medgiva, att en var av nedannämnda befattningshavare hos generaltullstyrelsen, nämligen byråchefen Per Johan Emanuel Ruus, byråassistenterna Sigfrid Thorsten Ahrenberg och Nils Ivar Olson, notarien Seth Einar Widén samt vaktmästarna J. A. Eklund och C. A. Eriksson må berättigas att för åtnjutande av förhöjning å den med hans befattning förenade lön räkna sig till godo den tid, han på förordnande uppehållit å extra stat uppförd, mot hans ordinarie tjänst svarande befattning hos generaltullstyrelsen.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag har Riksdagen medgivit, att en var av nedannämnda *befattningshavare hos generaltullstyrelsen*, nämligen byråchefen Per Johan Emanuel Ruus, byråassisten-

terna Sigfrid Thorsten Ahrenberg och Nils Ivar Olson, notarien Seth Einar Widén samt vaktmästarna J. A. Eklund och C. A. Eriksson må berättigas att för åtnjutande av förhöjning å den med hans befattning förenade lön räkna sig till godo den tid, han på förordnande uppehållit å extra stat uppförd, mot hans ordinarie tjänst svarande befattning hos generaltullstyrelsen.

52:o) Uti en inom Riksdagen väckt motion har hemställts, att Riksdagen ville besluta att i skrivelse till Eders Kungl. Maj:t hemställa om en undersökning, huruvida det förefinnes behov av ett så stort antal tulltjänstemän och betjante vid gränsen mot Norge som det nuvarande, och, om så icke är, Eders Kungl. Maj:t då täcktes vidtaga åtgärder för att snarast möjligt få de onödiga tjänsterna indragna.

Vidare har i en annan inom Riksdagen väckt motion föreslagits, att Riksdagen ville i skrivelse till Eders Kungl. Maj:t anhålla om utredning, huruvida och i vad mån den yttre kustbevakningen skulle kunna betydligt reduceras, samt för Riksdagen framlägga de förslag, vartill denna utredning kan föranleda.

Till stöd för förstberörda motion har anförts:

»Då man betraktar statens finanser, så lägger man strax märke till, att utgifterna ökas år från år, och det hastiga tempo, med vilket denna ökning fortgår, förorsakar bekymmer bland vårt folk.

Vi se, att riksstaten på 10-årsperioden 1902 och 1912 sprungit upp från kronor 156,143,000 år 1902 till kronor 257,196,700 år 1912, således över 100 miljoner eller mera än 10 miljoner per år.

Visserligen utvecklas näringarna och handeln, så att en naturlig stegring i statens inkomster i någon mån äger rum, men det oaktat måste ju Riksdagen årligen söka upp nya skatteobjekt för att fylla de alltjämt växande behoven. Allt nog, med dessa årligen återkommande stegringar ökas bekymren. Man förstår, att skatterna ökas, men man förstår ej alltid lika klart motiven därtill.

I många fall ter det sig för den oinvigde, som staten skulle lägga ut penningar, för vilka den ej har motsvarande nytta. Med tanke därpå tillåta vi oss fästa Riksdagens uppmärksamhet på ett dylikt förhållande, vilket få av Riksdagens ledamöter torde känna till, och vilket missförhållande synbarligen förorsakar staten onödiga utgifter. Vi åsyfta här det överflöd av tulltjänstemän, vilka äro anställda vid gränsen mot Norge, och den minimala inkomst, vilken genom de flesta av dessa tjänstemän tillföres statskassan.

För ett oförvillat öga te sig många av dessa tjänstemannaplaceringar

som mindre välbetänkta, och det är vår samt mångas åsikt, att en indragning av åtskilliga av dessa tjänster snarare skulle öka än minska gränsbevakningens effektivitet. Bevakningsplatserna äro på många ställen förlagda blott 2, 3 och 4 kilometer från varandra, oaktat gränsen omgives av ofarbara skogar och berg.

Som ett bevis på hur saken ter sig ur statsekonomisk synpunkt, vilja vi endast anföra några uppgifter rörande den del av gränsen, vilken vi känna något till.

Inom Värmlands och Dals tulldistrikt utgöres gränsbevakningen enligt kungl. tullverkets matrikel av 48 stycken tjänstemän, så kallade gränsuppsyningsmän och gränsridare, med en medelavlöning à 1,500 kronor per man och år, lågt räknat. Detta gör sålunda en lönestat på 72,000 kronor. Härtill kommer för många av dessa gränsvakter så kallade häst-, motorbåt- och båtpenningar à respektive 400, 300 och 200 kronor per år. Inom samma distrikt finnes det dessutom anställda 27 stycken extra ordinarie gränsridare, vars årsavlöning torde kunna beräknas till omkring 400 à 600 kronor. Vi äga för detta distrikt alltså en gemensam utgiftsstat på omkring 100,000 kronor.

Inom samma distrikt utgjorde tullinkomsterna under år 1911 enligt uppgift från Karlstads tullkammare endast 22,027 kronor, vadan en balans sålunda synes uppstå inom distriktet av omkring 75,000 kronor.

I dessa beräkningar äro ej Mons och Charlottenbergs järnvägsstationer inbegripna. Vid dessa tvenne järnvägs korsningar ställer sig nog saken annorlunda.

De senare årens erfarenhet visar, att affärsförbindelserna med Norge avtagit i så hög grad, att vederbörande myndigheter funnit sig föranlåtna att indraga åtskilliga färjställen».

Till stöd för den senare framställningen har anförts:

»Vid de omregleringar av statens verk och inrättningar, som under de senaste åren genomförts, har tydligen en strävan visat sig att icke ödsla med arbetskraft, utan att å de håll, där sådant utan men för arbetets nöjaktiga utförande visat sig möjligt, göra indragningar. Inom tullverket med dess många avdelningar hava också på samma gång som man visserligen inrättat nya befattningar indragningar gjorts, där detta kunnat gå för sig. Dock synes det oss, som om man härvidlag vidkommande en del av det arbetsområde, som tillhör detta verk, kunnat gå längre och minskat en enligt vår åsikt väl talrik personal. Vi syfta i detta fall på den kustbevakning, som verkställdes genom tullverkets personal. Ehuru vi naturligen allenast med någon större säkerhet och med anspråk på verklig kännedom om hithörande förhållanden blott

kunna yttra oss om huru det i detta hänseende är ordnat på västkusten och närmare bestämt i den bohuslänska skärgården, våga vi dock tro, att vad vi här nedan komma att andraga, till stor del kan gälla hela vår kustbevakning.

En sådan minskning uti den yttre kustbevakningen, som vi här ämna föreslå, kan ske genom indragning dels av till synes överflödig personal, dels ock av båtar m. m., som användas för bevakningen. På den bohuslänska kusten kunna vi nämna tullstationer, såsom Gullholmen, Kärिंगön m. fl., där överflöd på arbetskrafter tydligen äger rum. Å var och en av dessa stationer består personalen av 4 à 5 personer. Men detta antal måste man anse vara för stort. Under de tider, då bevakningspersonalen icke hade sina snabbgående motorfartyg och båtar att använda, utan var hänvisad till roddbåtar, kunde ju ett större antal tullbevakningskarlar tyckas vara nödvändiga, men icke så numera. Lätteligen kan envar inse, huru berättigad en minskning av personalantalet är, om man tager del av tillgängliga redogörelser för under senare åren gjorda tullbeslag. I en av herr Thorsson i denna kammare vid 1909 års riksdag väckt motion i hithörande ämne har motionären såsom bilaga till sin motion låtit medfölja en dylik redogörelse — till vilken vi tillåta oss hänvisa — omfattande åren 1889—1908. Av denna framgår, att värdet av tullbeslagen är högst obetydligt, så att man kan verkligen fråga sig, om de tullbeslag, som blivit gjorda, kunna uppväga utgifter även för den nödortfästaste bevakning. Vidare synes därutav, att något organiserat smuggeri numera icke bedrives vid våra kuster; tvärtom hava, enligt vad vi inhämtat, de beslag, som blivit gjorda under denna tidsperiod, varit stadda i ett så gott som ständigt avtagande. Under sådana förhållanden synes det ju, att tullbevakningspersonalen utan någon risk ur säkerhetssynpunkt skulle kunna minskas i antal. Borttagas kan den ju inte, då den i alla fall motverkar smugglingsförsök. Kanske det ock på vissa håll skulle vara till fyllest med blott en extra lantbevakning å sträckor, om vilka man äger den kännedom, att den inkomst, staten kunde förvänta sig av införseln därstädes, icke skulle uppväga utgifterna för en ordnad tullbevakning. Detta så mycket lättare numera, om man tager hänsyn till vårt utvecklade telefonväsen, varigenom snabba underrättelser kunde lämnas till närmaste bevakningsplats. Man skulle ock kunna tänka sig, att det möjligen skulle uppstå mindre sympatiska känslor hos traktens befolkning mot denna tullbevakningspersonal, då de se så många personer avlönade och anställda på en plats, där flera av dem äro överflödiga.

På dessa tullstationer, vi ovan omnämnde, skulle det mycket väl räcka med två tullbevakningskarlar.

En minskning i arbetspersonalens antal kunde även ske på det sättet, att den yttre och den inre bevakningen i trakter, där trafiken icke är av större dimensioner, kunde med en klok arbetsfördelning anförtros åt samma personer.

Även dessa båtar, som användas för patrulleringen, torde kunna minskas till antalet därigenom, att uppsyningsmännen finge mera snabbgående och moderna sådana, varigenom de kunde minskas till antalet och placeras vid mera tätt befolkade trakter. Härigenom skulle ock den båtlega, som staten numera betalar och som utgår till uppsyningsmännen, kunna betydligt minskas.

För att nöjaktigt få denna fråga utredd, anse vi det vara fördelaktigast att överlämna arbetet med en sådan utredning åt opartiska personer, vilka utan någon förutfattad mening om det berättigade eller icke uti en indragning av vår kustbevakning ginge till verket. Detta ämne har visserligen förut varit föremål för en undersökning, som verkstälts från generaltullstyrelsen, men utan att det lett till något enligt vår mening lyckligt resultat.»

Åberopande vad de sålunda anfört och i förhoppning, att det måtte leda till att även i detta hänseende större sparsamhet komme att iakttagas, framlade motionärerna sin förenämnda hemställan.

På de av motionärerna anförda skäl finner jämväl Riksdagen önskvärt, att de av motionärerna föreslagna utredningarna komma till stånd, så mycket mer som Riksdagen förutsätter, att de må kunna verkställas utan nämnvärda kostnader.

Riksdagen anhåller alltså,

dels med anledning av den förra motionen, att Eders Kungl. Maj:t täcktes låta verkställa undersökning, huruvida det förefinnes behov av ett så stort antal *tulltjänstemän och betjante vid gränsen mot Norge* som det nuvarande, samt att, om så icke är förhållandet, Eders Kungl. Maj:t täcktes vidtaga åtgärder för att snarast möjligt få de obehövlige tjänsterna indragna;

dels ock med anledning av den senare motionen det Eders Kungl. Maj:t täcktes föranstalta om utredning, huruvida och i vad mån den *yttre kustbevakningen* skulle kunna reduceras, samt för Riksdagen framlägga de förslag, vartill denna utredning kan föranleda.

53:o) Med anledning av Eders Kungl. Maj:ts i punkt 51 av huvudtiteln gjorda framställning har Riksdagen minskat det *ordinarie förslags-*

anslaget till kontroll å tillverkningsavgifter med 200,000 kronor eller till 900,000 kronor.

G. Kronans publika hus.

54:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkt 52 av huvudtiteln föreslagit Riksdagen att till införande av värmeledning i kammararkivets förvaringslokal i huset nr 13 vid Birger Jarls torg i Stockholm å extra stat för år 1914 anvisa ett belopp av 8,750 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att redan under år 1913 disponera beloppet för ifrågasvarande ändamål.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts ifrågasvarande framställning, har till *införande av värmeledning i kammararkivets förvaringslokal i huset nr 13 vid Birger Jarls torg i Stockholm å extra stat* för år 1914 anvisat ett belopp av 8,750 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att redan under år 1913 disponera beloppet för ifrågasvarande ändamål.

55:o) I punkt 53 av huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att till införande av centraluppvärmning i Göta hovrätts ämbetshus i Jönköping, i huvudsaklig överensstämmelse med det av departementschefen förordade förslaget, å extra stat för år 1914 anvisa ett belopp av 6,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att disponera beloppet redan under år 1913.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, har, till *införande av centraluppvärmning i Göta hovrätts ämbetshus i Jönköping*, i huvudsaklig överensstämmelse med det av departementschefen förordade förslaget, å extra stat för år 1914 anvisat ett belopp av 6,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att disponera beloppet redan under år 1913.

56:o) I punkt 54 av huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för genomförande i huvudsaklig överensstämmelse med ett av överintendentsämbetet tillstyrkt förslag av ändringsarbeten å landshövdingeresidenset i Luleå på extra stat för år 1914 anvisa ett belopp av 12,500 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att redan under innevarande år disponera beloppet.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts ifrågakarande framställning, har för genomförande i huvudsaklig överensstämmelse med ett av överintendentensämbetet tillstyrkt förslag av *ändringsarbeten å landshövdingeresidenset i Luleå på extra stat* för år 1914 anvisat ett belopp av 12,500 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att redan under innevarande år disponera beloppet.

57:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkt 55 av huvudtiteln föreslagit Riksdagen att för beredande av utvidgade och förbättrade lokaler åt länsstyrelsen i Kopparbergs län ävensom åt lantmäterikontoret i samma län, i huvudsaklig överensstämmelse med ett inom överintendentensämbetet upprättat, av departementschefen förordad förslag, å *extra stat* för år 1914 anvisa ett anslag av 110,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att redan under år 1913 disponera ifrågakarande belopp.

Riksdagen, som ingående granskat de till ärendet hörande ritningar och kostnadsförslag och därvid trott sig finna, att vissa däri upptagna förändringsarbeten skulle kunna ur förslaget utan olägenhet uteslutas eller åtminstone betydligt förenklas, anser sig kunna av denna anledning i det äskade anslaget vidtaga en nedsättning med 10,000 kronor till 100,000 kronor. Visserligen förefaller ju även detta belopp Riksdagen för ändamålet ganska rundligt, men då Riksdagen, som icke tilltrott sig att företaga någon ytterligare jämkning i det begärda beloppet, förutsätter, att arbetena i fråga, i den mån så kan ske, komma att utföras på entreprenad, samt att, om någon nedsättning i kostnaderna därigenom kan åvägabringas, densamma i allt fall kommer statsverket till godo, har Riksdagen ansett sig kunna för ändamålet anvisa 100,000 kronor.

Riksdagen har alltså, för *beredande av utvidgade och förbättrade lokaler åt länsstyrelsen i Kopparbergs län ävensom åt lantmäterikontoret i samma län*, i huvudsaklig överensstämmelse med ett inom överintendentensämbetet upprättat, av departementschefen förordad förslag, å *extra stat* för år 1914 anvisat ett anslag av 100,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att redan under år 1913 disponera ifrågakarande belopp.

58:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkterna 56 och 57 av huvudtiteln föreslagit Riksdagen att för utförande av elektrisk strömledning från Stockholms stads elektricitetsverk till vissa statsinstitutioner på nordvästra Djurgården bland de *extra anslagen* under sjunde huvudtiteln

för år 1914 beräkna ett belopp av 21,000 kronor, samt att för anordnande av huvuddräneringsledning för samma område bland nämnda anslag för år 1914 beräkna ett belopp av 138,000 kronor.

Uti en till Riksdagen den 7 mars 1913 avlåten proposition, nr 188, har Eders Kungl. Maj:t sedermera, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att å extra stat för år 1914 bevilja dels ett anslag å 137,460 kronor för anläggande, med anlitande jämväl av härför redan tillgängliga medel, av en huvudavloppsledning till Lilla Värtan från västra delen av norra Djurgården huvudsakligen i enlighet med ett därför av överintendentensämbetet utarbetat, i berörda protokoll förordat förslag, dels ock ett anslag å 20,800 kronor, att jämte övriga för ändamålet tillgängliga medel utgå till bestridande av kostnaderna för anläggande av huvudkablar från Stockholms stads elektricitetsverk till nuvarande och beslutade vetenskapliga institutioner å nordvästra delen av norra Djurgården.

Ehuru det ifrågavarande avloppets avledande i enlighet med det föreliggande förslaget givetvis kommer att medföra högre kostnader än om avloppet avleddes till Brunnsviken, har, vid det förhållande att ett avledande av avloppet till denna sjö för närvarande måste ur hygienisk synpunkt anses mindre tillfredsställande, på grund därav att Brunnsviken är en jämförelsevis liten sjö så gott som utan vattencirkulation, samt då, även om, på sätt vid upprepade tillfällen ifrågasatts, en utvidgning av utloppet från Brunnsviken till Lilla Värtan i en framtid skulle komma till stånd i samband med anläggandet av en avloppskanal från Bällstaviken till Brunnsviken samt tillräcklig vattenmängd och vattencirkulation för avloppets mottagande därigenom skulle tillföras Brunnsviken, förverkligandet härav i allt fall måste bliva så avlägset, att med den förevarande avloppsfrågans ordnande i avvaktan därå icke synes kunna anstå, Riksdagen ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag i denna del, vilket förslag icke heller i övrigt givit Riksdagen anledning till någon anmärkning.

Vid sådant förhållande har Riksdagen å extra stat för år 1914 beviljat *dels* ett anslag å 137,460 kronor för anläggande, med anlitande jämväl av härför redan tillgängliga medel, av en huvudavloppsledning till Lilla Värtan från västra delen av norra Djurgården huvudsakligen i enlighet med ett därför av överintendentensämbetet utarbetat i statsrådsprotokollet över finansärenden för den 7 mars 1913 förordat förslag, *dels ock* ett anslag å 20,800 kronor, att jämte övriga för ändamålet till-

gängliga medel utgå till bestridande av kostnaderna för anläggande av huvudkablar från Stockholms stads elektricitetsverk till nuvarande och beslutade vetenskapliga institutioner å nordvästra delen av norra Djurgården.

59:o) Uti en till Riksdagen den 18 april 1913 avlåten proposition, nr 246, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen medgiva, att till bestridande av kostnaderna för borttagande av arsenikhaltig oljefärg samt ny målnings anbringande å väggytor i tjänsterum och korridorer ävensom å dörrar och fönster i gamla riksdagshuset å Riddarholmen må av fonden för anordnande av lokaler för statens ämbetsverk i huvudstaden användas ett belopp av högst 115,100 kronor.

Då de föreslagna åtgärderna synas Riksdagen av omständigheterna oundgängligen påkallade, får Riksdagen, som emellertid måste finna det beklagligt, att vid den ifrågavarande byggnadens iordningställande för sitt nuvarande ändamål kommit till användning så arsenikhaltig oljefärg, som numera visat sig vara fallet, särskilt som anledningarna till flera av de mot restaureringsarbetet numera framkomna anmärkningar synas hava kunnat förebyggas, om vid kontrollen av restaureringsarbetenas utförande ägnats nödig uppmärksamhet å hithörande områden, anmäla, att Riksdagen medgivit, att till bestridande av *kostnaderna för borttagande av arsenikhaltig oljefärg* samt ny målnings anbringande å väggytor i tjänsterum och korridorer ävensom å dörrar och fönster i *gamla riksdagshuset* å Riddarholmen må av fonden för anordnande av lokaler för statens ämbetsverk i huvudstaden användas ett belopp av högst 115,100 kronor.

60:o) I punkt 58 av huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för ändrings- och reparationsarbeten i riksgäldskontorets f. d. hus å Riddarholmen bland de extra anslagen under sjunde huvudtiteln för år 1914 beräkna ett belopp av 57,500 kronor.

Uti en till Riksdagen den 31 januari 1913 avlåten proposition, nr 84, har Eders Kungl. Maj:t sedermera under åberopande av propositionen bifogat utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag föreslagit Riksdagen att för vidtagande av vissa ändrings- och reparationsarbeten i riksgäldskontorets förra hus å Riddarholmen, i huvudsaklig överensstämmelse med ett inom överintendentsämbetet upp-

rättat, i berörda protokoll närmare omförmält förslag, å extra stat för år 1914 anvisa ett anslag av 57,500 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att redan under år 1913 disponera ifrågavarande belopp.

Riksdagen har väl, vid det förhållande att det möjligen framdeles i enlighet med därom redan väckt förslag skulle finnas önskvärt att å den förevarande byggnadens tomt uppföra en ny arkivbyggnad, hyst vissa betänkligheter beträffande lämpligheten av att för ifrågavarande ändamål i byggnaden vidtaga så omfattande reparationer som de nu föreslagna. Men då det torde kunna förväntas, att byggnaden skall efter sitt iordningställande i huvudsaklig överensstämmelse med förevarande förslag, som ju i allt väsentligt anpassats efter de önskingar härutinnan, som av socialstyrelsens chef blivit framställda, för en lång tid framåt komma att fylla socialstyrelsens lokalbehov, har Riksdagen, för *vidtagande av vissa ändrings- och reparationsarbeten i riksgäldskontorets förra hus å Riddarholmen*, i huvudsaklig överensstämmelse med ett inom överintendentensämbetet upprättat, i förenämnda statsrådsprotokoll över finansärenden för den 31 januari 1913 närmare omförmält förslag, å *extra stat* för år 1914 anvisat ett anslag av 57,500 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att redan under år 1913 disponera ifrågavarande belopp.

61:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkt 59 av huvudtiteln föreslagit Riksdagen att för utförande av vissa reparationsarbeten å Riddarholmskyrkan bland de extra anslagen under sjunde huvudtiteln för år 1914 beräkna ett belopp av 100,000 kronor.

I en den 18 april 1913 till Riksdagen avlåten proposition, nr 258, har Eders Kungl. Maj:t sedermera, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag föreslagit Riksdagen, att till utförande av vissa reparationsarbeten i Riddarholmskyrkan i huvudsaklig överensstämmelse med av vederbörande departementschef förordat förslag bevilja ett anslag å 352,500 kronor samt därav å extra stat under sjunde huvudtiteln för år 1914 anvisa ett belopp av 100,000 kronor med rätt för Eders Kungl. Maj:t att redan under år 1913 disponera sistnämnda belopp.

Då Riksdagen gjort sig övertygad om nödvändigheten av en grundlig omfattande reparation av den ifrågavarande kyrkan, vilken tyvärr befinner sig i ett synnerligen bristfälligt skick, och då icke funnit något att erinra mot vad departementschefen härutinnan föreslagit, har

Riksdagen till utförande av vissa *reparationsarbeten i Riddarholmskyrkan* i huvudsaklig överensstämmelse med av vederbörande departementschef förordat förslag beviljat ett anslag å 352,500 kronor samt därav å extra stat under sjunde huvudtiteln för år 1914 anvisat ett belopp av 100,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att redan under år 1913 disponera sistnämnda belopp.

H. De kungl. teatrarna.

62:o) Med anledning av Eders Kungl. Maj:ts i punkterna 60—62 av huvudtiteln gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, på extra stat för år 1914 anvisat

dels till gäldande av årspremier för brandförsäkring av operabyggnaden och dramatiska teaterns byggnad ett anslag av 40,175 kronor;

dels till gäldande av årspremie för brandförsäkring av staten tillhörig, i operabyggnaden förvarad lösegendom ett anslag av 3,668 kronor;

dels ock till gäldande av årspremie för brandförsäkring av staten tillhörig, i dramatiska teaterns byggnad förvarad lösegendom ett anslag av 1,735 kronor.

I. Diverse.

63:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkt 63 av huvudtiteln föreslagit Riksdagen att höja det ordinarie förslagsanslaget till ersättning till städerna för mistad tolag med 100,000 kronor till 3,000,000 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning, har höjt det *ordinarie förslagsanslaget* till ersättning till städerna för mistad tolag med 100,000 kronor till 3,000,000 kronor.

64:o) I punkt 64 av huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att å extra stat för år 1914 anvisa ett belopp av 1,450,000 kronor, att fördelas mellan landsting och städer, som icke deltaga i landsting, efter förhållandet mellan den beviljning av fast egendom samt av inkomst, som debiterats på grund av vederbörande prövningsnämnds år 1914 verkställda eller fastställda taxeringar inom landstingsområde eller

stad, varom nu nämnts, och den i samma ordning debiterade bevillningssumman för hela riket.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning, har å *extra stat* för år 1914 anvisat ett belopp av 1,450,000 kronor, att fördelas mellan *landsting och städer, som icke deltaga i landsting*, efter förhållandet mellan den bevillning av fast egendom samt av inkomst, som debiterats på grund av vederbörande prövningsnämnds år 1914 verkställda eller fastställda taxeringar inom landstingsområde eller stad, varom nu nämnts, och den i samma ordning debiterade bevillningssumman för hela riket.

65:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkt 65 av huvudtiteln föreslagit Riksdagen att för utgivande ånyo av handboken »Sveriges land och folk» i en svensk, en tysk och en engelsk upplaga å *extra stat* för år 1914 bevilja ett anslag å 70,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att redan under år 1913 av nämnda anslag disponera 10,000 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning, har för utgivande ånyo av handboken »Sveriges land och folk» i en svensk, en tysk och en engelsk upplaga å *extra stat* för år 1914 beviljat ett anslag å 70,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att redan under år 1913 av nämnda anslag disponera 10,000 kronor.

66:o) Till täckande av utgifter, som statskontoret förskottsvis bestritt för de i statsrådsprotokollet över finansärenden den 14 januari 1913 omförmälda ändamål, har Eders Kungl. Maj:t i punkt 66 av förevarande huvudtitel föreslagit Riksdagen att å *extra stat* för år 1914 anvisa, i jämnt krontal, 497,475 kronor.

Riksdagen har till täckande av ovan omförmälda, *utav statskontoret anmälda förskott* å *extra stat* för år 1914 anvisat 497,475 kronor.

67:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts i punkt 67 av denna huvudtitel gjorda framställning har Riksdagen till beredande i enlighet med de i statsrådsprotokollet över finansärenden för den 14 januari 1913 angivna grunder, av *extra lönetillägg* för innevarande år åt en del tjänstemän och betjante i till finansdepartementet hörande ämbetsverk och kårer, å *extra stat* för år 1914 anvisat såsom förslagsanslag ett belopp av 3,500 kronor.

68:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkt 68 under huvudtiteln föreslagit Riksdagen att till bestridande av kostnad för Sveriges officiella deltagande i den internationella utställningen i San Francisco år 1915 bland de extra anslagen under sjunde huvudtiteln för år 1914 beräkna ett belopp av 350,000 kronor.

I en till Riksdagen den 28 mars 1913 avlåten proposition, nr 196, har Eders Kungl. Maj:t sedermera, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen

att till bestridande av kostnad för Sveriges officiella deltagande i den internationella utställningen i San Francisco år 1915 samt till understöd åt tekniker för att besöka nämnda utställning bevilja ett anslag å 700,000 kronor

samt att härav för ändamålet å extra stat under sjunde huvudtiteln för år 1914 anvisa ett belopp av 350,000 kronor.

Av statsrådsprotokollet framgår, att de flesta i ärendet hörda myndigheter ansett sig icke kunna vid vårt deltagande i utställningen knyta några större förhoppningar i merkantilt avseende, men att de ansett vårt representerande vid utställningen av stor vikt ur nationell synpunkt. Enahanda ståndpunkt synes jämväl departementschefen intaga. Riksdagen delar denna uppfattning, men har i viss mån ställt sig något tvekande inför de uppoffringar från statens sida, som skulle erfordras för landets deltagande i denna utställning. Vid noggrant övervägande av frågan har Riksdagen dock kommit till den bestämda meningen, att vårt representerande vid utställningen är icke blott önskvärt utan även nödvändigt och att staten bör därtill bidra. Det har nämligen icke undgått Riksdagen, att, på sätt departementschefen anfört, en värdig och väl ordnad svensk utställning vid ifrågavarande tillfälle skall göra ett gynnsamt intryck på den stora kontingent av våra landsmän, som funnit ett hem i Amerika. Och det läser icke heller kunna förnekas, att, på samma gång ett dylikt deltagande skulle vara ägnat att stärka samhörighetskänslan mellan Sveriges innebyggare och deras till miljoner räknade nära fränder i Förenta staterna, ett uteblivande från vår sida säkerligen skulle, på sätt departementschefen jämväl framhållit, hava en i viss mån positiv verkan i motsatt riktning. Betydelsen härav ligger ju i öppen dag. Vid sådant förhållande och då ett främjande av denna samhörighetskänsla synes Riksdagen ligga i statens intresse samt det för övrigt icke synes Riksdagen alldeles uteslutet, att ett deltagande i utställningen från vår sida jämväl skulle kunna i viss mån främja även vår

export, har Riksdagen funnit sig böra förorda, att staten lämnar understöd därtill. Dock har Riksdagen vid bedömande av planen för vårt representerande därstädes, varuti, såvitt av statsrådsprotokollet framgår, någon inskränkning icke ifrågasatts, funnit vårt deltagande i utställningen böra begränsas till allenast sådana områden, som kunna i förenämnda båda avseenden sägas vara av någon större betydelse för oss. Riksdagen har alltså i detta hänseende för sin del kommit till den uppfattning, att vårt representerande vid utställningen utan olägenhet skulle kunna inskränkas till huvudsakligen sådana områden, som avse industri, konst, konsthantverk och hemslöjd, varemot sådana områden, som avse uppfostran och dylikt, icke synas Riksdagen vara av den beskaffenhet, att deras representerande äro för vår del behöfliga. Men jämväl i ännu ett avseende synes Riksdagen en begränsning i deltagandet av nöden. I detta fall, där det för oss huvudsakligen gäller att skapa en nationellt värdig utställning och där varje kostnad, som icke är för detta ändamål oundgänglig, enligt Riksdagens förmenande bör om möjligt undvikas, synes det Riksdagen sålunda välbetänkt, om en viss gallring skedde av de föremål, som bliva till utställningen anmälda, så att allenast föremål av verkligt god och för utställningen lämplig beskaffenhet varda å utställningen representerade. Enligt Riksdagens förmenande bör därför den blivande svenska utställningsbestyrelsen av Eders Kungl. Maj:t erhålla bemyndigande att verkställa sådan gallring.

Vid dylikt förhållande och då det med dessa begränsningar i vårt deltagande synes kunna vinnas en icke obetydlig inskränkning i den för vårt land erforderliga utställningsarealen, har Riksdagen jämväl funnit en ganska avsevärd nedsättning i anslagsbeloppet kunna vidtagas. Enligt Riksdagen under hand meddelade beräkningar skulle sålunda under de av Riksdagen här ovan angivna förutsättningar anslagsbeloppet, inberäknat understödet till tekniker, kunna nedsättas till 600,000 kronor, vilket belopp Riksdagen sålunda ansett sig kunna för ändamålet anvisa. Dock förutsätter Riksdagen, att detta belopp skall komma att visa sig tillräckligt och att således icke, på sätt vid åtskilliga andra av staten förut understödda utställningar ägt rum, några ytterligare krav å statsverket skola för ändamålet komma att framdeles uppställas.

Under hänvisning till vad sålunda anförts, får Riksdagen, som anser det sålunda beräknade beloppet lämpligen kunna utgå med lika belopp under vart och ett av åren 1914 och 1915, anmäla, att Riksdagen till bestridande av kostnad för *Sveriges officiella deltagande i den internationella utställningen i San Francisco år 1915* samt till understöd åt tekniker för att besöka nämnda utställning beviljat ett anslag å 600,000

kronor samt härav för ändamålet å extra stat under sjunde huvudtiteln för år 1914 anvisat ett belopp av 300,000 kronor.

Övriga ordinarie anslag.

69:o) Beträffande de ordinarie anslag å denna huvudtitel, vilka icke blivit här ovan särskilt omförmälda, har Eders Kungl. Maj:t icke föreslagit någon ändring.

Samtliga de ordinarie anslag under sjunde huvudtiteln, som här ovan icke blivit särskilt omnämnda, hava för år 1914 fastställts till samma belopp som i innevarande års riksstat, dock att förslagsanslaget till bestridande av tryckningskostnader för jämnande av huvudtitelns slutsumma ökats från 133,034 kronor med 6 kronor till 133,040 kronor.

Stockholm den 30 maj 1913.

Med undersåtlig vördnad.

Förslag
till
Utgiftsstaten för tullverket att tillämpas under år 1914.

A. Avlöningsstaten.	K r o n o r.				
	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Orts-tillägg.	Summa.	
I. Generaltullstyrelsen.					
1 generaltulldirektör	7,000	3,000	1,000	11,000	
1 byråchef	5,000	2,500	600	8,100	} Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kr.
3 byråchefer	—	—	—	24,300	
Kansliet.					
1 sekreterare	3,600	1,800	400	5,800	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kr. och efter 10 år med ytterligare 500 kr.
1 sekreterare	—	—	—	5,800	
1 registrator	2,200	1,500	300	4,000	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kr., efter 10 år med ytterligare 500 kr. och efter 15 år med ytterligare 500 kr.
1 notarie	2,200	1,500	300	4,000	
3 notarier	—	—	—	12,000	
1 kvinnligt skrivbiträde	700	350	150	1,200	} Efter 5 år kan lönen höjas med 200 kr. och efter 10 år med ytterligare 200 kr.
1 kvinnligt skrivbiträde	—	—	—	1,200	
Kameralbyrån.					
1 kamrerare	3,600	1,800	400	5,800	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kr. och efter 10 år med ytterligare 500 kr.
1 förste revisor	3,600	1,800	400	5,800	
1 revisor och bokhållare	2,200	1,500	300	4,000	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kr., efter 10 år med ytterligare 500 kr. och efter 15 år med ytterligare 500 kr.
3 revisorer och bokhållare	—	—	—	12,000	
Revisionsbyrån.					
1 förste aktuarie	3,600	1,800	400	5,800	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kr. och efter 10 år med ytterligare 500 kr.
1 aktuarie	2,200	1,500	300	4,000	
1 aktuarie	—	—	—	4,000	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kr., efter 10 år med ytterligare 500 kr. och efter 15 år med ytterligare 500 kr.
1 revisor	2,200	1,500	300	4,000	
7 revisorer	—	—	—	28,000	
Transport	—	—	—	150,800	

	K r o n o r.				
	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Orts-tillägg.	Summa.	
Transport	—	—	—	150,800	
Tullbehandlings- och upplysningsbyrån.					
1 byråassistent	3,600	1,800	400	5,800	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kr. och efter 10 år med ytterligare 500 kr.
1 byråassistent	—	—	—	5,800	
1 andre byråassistent	2,200	1,500	300	4,000	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kr., efter 10 år med ytterligare 500 kr. och efter 15 år med än ytterligare 500 kr.
Till vikariatsersättning samt arvoden och flitpenningar åt extra biträden ävensom till renskrivningskostnad, <i>föreslagsanslag</i>	—	—	—	60,000	
därav till gratifikationer åt extra ordinarie tjänstemän och vaktmästare hos styrelsen högst 3,000 kr.					
1 förste vaktmästare ¹	900	450	150	1,500	} Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kr.
1 vaktmästare ¹	700	350	150	1,200	
6 vaktmästare ¹	—	—	—	7,200	} Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kr. och efter 10 år med ytterligare 100 kr.
Transport	—	—	—	236,300	

¹ Åtnjuta beklädnad eller beklädnadsersättning samt kostnadsfri läkarvård jämte medikamenter i enlighet med vad i sådant avseende gäller beträffande till samma förmån berättigade befattningshavare vid tullverkets lokalförvaltning samt kust- och gränsbevakning. Om vaktmästare hos styrelsen i sådan egenskap åtnjuta fri bostad samt bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, ortstillägg ej till honom utgå ävensom å lönen avdragas 100 kr. årligen.

	K r o n o r.																																									
	Fast avlöning.	Summa.			Efter resp. 3, 6 och 9 års tjänstgöring kan den fasta avlöningen höjas, varje gång med:	Pensionsunderlag.																																				
Transport	—	—	—	236,300	—	—																																				
II. Lokalförvaltningen samt kust- och gränsbevakningen.																																										
1. Tjänstemän av högre grad.																																										
a) <i>Med bestämd tjänstgöringsort.</i>																																										
1 kustbevakningschef i Skåne och Blekinge	5,500	5,500		}	400	}																																				
1 kustbevakningschef i Hallands samt Göteborgs och Bohus län.....	—	5,500					}	400	}																																	
1 gränsbevakningschef i Dalsland, Värmland och Dalarne	4,800	4,800								}	400	}																														
1 överinspektör av klass 1 vid packhusinspektionen i Stockholm	7,300	7,300											}	400	}																											
1 överinspektör av klass 1 vid d:o i Göteborg	—	7,300														}	400	}																								
1 överinspektör av klass 2 vid d:o i Malmö	6,300	6,300																	}	400	}																					
2 överinspektörer av klass 2 vid tullbevakningsinspektionerna i Stockholm och Göteborg	—	12,600																				}	400	}																		
1 överinspektör av klass 3 vid d:o i Malmö	5,500	5,500																							}	400	}															
1 tullförvaltare av klass 1 vid tullkammaren i Stockholm	6,300	6,300																										}	400	}												
12 tullförvaltare av klass 1 vid d:o i Norrköping, Malmö, Hälsingborg, Trelleborg, Göteborg, Gävle och Sundsvall, vid uppborås- och nederlagskontoren i Stockholm och Göteborg, ävensom vid uppborås- samt konfiskations- och kassörskontoret i Malmö	—	75,600																													}	400	}									
1 tullförvaltare av klass 2 vid tullkammaren i Kalmar	5,500	5,500																																}	400	}						
4 tullförvaltare av klass 2 vid d:o i Lands-																																					}	400	}			
Transport	—	142,200	—																																					236,300	—	—

	K r o n o r.					
	Fast av- löning.	Summa.		Efter resp. 3, 6 och 9 års tjänstgöring kan den fasta avlöningen höjas, varje gång med:	Pen- sions- under- lag.	
Transport krona och Halmstad samt vid konfiska- tions- och kassörskontoren i Stockholm och Göteborg	—	142,200	—	236,300	—	—
1 tullförvaltare av klass 3 vid tullkam- marren i Uppsala	—	22,000				4,000
19 tullförvaltare av klass 3 vid d:o i Ny- köping, Jönköping, Oskarshamn, Visby, Karlskrona, Karlshamn, Åhus, Lund, Ystad, Varberg, Strömstad, Borås, Karl- stad, Örebro, Söderhamn, Hudiksvall, Härnösand, Luleå och Haparanda.....	4,800	4,800				3,600
1 tullförvaltare av klass 4 vid d:o i Söder- tälje	—	91,200				
20 tullförvaltare av klass 4 vid d:o i Eskils- tuna, Linköping, Västervik, Ronneby, Sölvesborg, Simrishamn, Falkenberg, Lysekil, Uddevalla, Lidköping, Mon, Charlottenberg, Västerås, Falun, Örn- sköldsvik, Östersund, Storlien, Umeå, Skellefteå och Riksgränsen.....	4,000	4,000			400	3,300
1 tullförvaltare av klass 5 vid d:o i Mem- stena, Marstrand och Piteå.....	—	80,000				
3 tullförvaltare av klass 5 vid d:o i Vad- stena, Marstrand och Piteå.....	3,300	3,300				2,700
1 överkontrollör av klass 1 vid packhus- inspektionen i Stockholm.....	—	9,900				
1 överkontrollör av klass 1 vid d:o i Göteborg	6,300	6,300				4,500
1 överkontrollör av klass 2 vid tullkam- marren i Stockholm.....	—	6,300				
3 överkontrollörer av klass 2 vid d:o i Malmö och Göteborg samt vid packhus- inspektionen i Malmö	5,300	5,300				3,800
—	—	15,900	391,200	236,300	—	—
Transport	—	—	391,200	236,300	—	—

	K r o n o r.					
	Fast av- löning.	Summa.		Efter resp. 3, 6 och 9 års tjänstgöring kan den fasta avlöningen höjas, varje gång med:	Pen- sions- under- lag.	
Transport	—	—	391,200	236,300	—	—
b) Övriga tjänstemän av högre grad.						
1 förste kontrollör	4,800	4,800				} 3,600
16 förste kontrollörer	—	76,800				
1 kontrollör	4,200	4,200				} 3,300
82 kontrollörer (därav 3 kontrollörer och uppbörds-kassörer samt 7 bevaknings- kontrollörer)	—	344,400				
1 kammarskrivare	2,800	2,800			} 400	} 2,100
245 kammarskrivare	—	686,000				
1 tullinspektör	2,600	2,600				} 2,000
7 tullinspektorer (därav 2 gränsinspektorer)	—	18,200				
1 tullfiskal	3,000	3,000				} 1,151,800
3 tullfiskaler	—	9,000	1,151,800			
2. Tjänstemän av lägre grad.						
1 överuppsyningsman av klass 1	2,600	2,600			} 300	} 1,700
1 överuppsyningsman av klass 1	—	2,600				
1 överuppsyningsman av klass 2	2,300	2,300			} 200	} 1,300
3 överuppsyningsmän av klass 2 (därav 1 befälhavare å kustbevakningsångare)	—	6,900				
1 gränsöveruppsyningsman	2,600	2,600			} 300	} 1,300
1 kustöveruppsyningsman	2,100	2,100				
26 kustöveruppsyningsmän	—	54,600			} 150	} 1,200
1 uppsyningsman av klass 1	2,050	2,050				
41 uppsyningsmän av klass 1	—	84,050			} 1,200	} 1,100
1 uppsyningsman av klass 2	1,900	1,900				
22 uppsyningsmän av klass 2	—	41,800				
1 uppsyningsman av klass 3	1,750	1,750				
Transport	—	—	1,543,000	236,300	—	—

		K r o n o r.					
		Fast av- löning.	Summa.		Efter resp. 3, 6 och 9 års tjänstgöring kan den fasta avlöningen höjas, varje gång med:	Pen- sions- under- lag.	
	Transport	—	—	1,543,000	236,300	—	—
25	uppsyningsmän av klass 3	—	43,750				1,100
1	gränsuppsyningsman	2,050	2,050			150	1,300
6	gränsuppsyningsmän	—	12,300				
1	kustuppsyningsman	1,650	1,650				
65	kustuppsyningsmän	—	107,250				1,100
1	vaktmästare av klass 1	1,750	1,750				
496	vaktmästare av klass 1	—	868,000				
1	vaktmästare av klass 2	1,500	1,500				
190	vaktmästare av klass 2 (därav 2 an- ställda å kustbevakningsångare)	—	285,000				1,000
1	vaktmästare av klass 3	1,200	1,200			100	900
62	vaktmästare av klass 3	—	74,400				
1	gränsridare	1,500	1,500				
163	gränsridare	—	244,500				1,000
1	kustvakt	1,300	1,300				
40	kustvakter	—	52,000				
1	kustroddare	1,200	1,200				
225	kustroddare	—	270,000	2,174,600			900
Till ortstillägg åt befattningshavare vid lokalförvaltningarna i Stockholm, Hapa- randa och Riksgränsen, <i>förslagsanslag</i>		—	—	56,000			
Till arvoden åt föreståndare för tullförvalt- ningsavdelning i Göteborg och Malmö för utövande av i § 18 i avlöningsreg- lementet omförmält uppdrag, <i>förslags- anslag högst</i>		—	—	2,000			
	Transport	—	—	3,775,600	236,300	—	—

	K r o n o r.					
	Fast av- löning.	Summa.		Efter resp. 3, 6 och 9 års tjänstgöring kan den fasta avlöningen höjas, varje gång med:	Pen- sions- under- lag.	
Transport	—	—	3,775,600	236,300	—	—
Till arvoden åt tullexpeditions- och gräns- stationsföreståndare, <i>förslagsanslag</i> ...	—	—	12,000			
Till arvoden åt ordinarie tjänstemän för tullbehandling av passagerareffekter, <i>förslagsanslag</i>	—	—	10,000			
Till vikariatsersättning, extra biträden m. m., <i>förslagsanslag</i>	—	—	500,000	4,297,600		
därav för utbetalande av flyttningshjälp åt tjänstemän högst 2,000 kronor.						
Säger	—	—	—	4,533,900	—	—
 B. Ålderstilläggsstaten.						
<i>Förslagsanslag</i>				450,000		
				Transport	4,983,900	

	K r o n o r.							Kronor.
	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	För befattningen avsedd avlöning i 1913 års stat.	För befattningen upptagen avlöning i		Belopp, varmed avlöningen enligt 1913 års stat understiger avlöningen enligt		
				1904 års stat.	1910 års stat.	1904 års stat.	1910 års stat.	
Transport	—	—	—	—	—	—	—	4,983,900
C. Övergångsavlöningsstaten.								
Stockholm.								
Generaltullstyrelsen.								
Generaltulldirektören S. F. R. P. Cederschiöld ¹	6,200	2,800	—	—	9,000	—	—	
<i>Anm.</i> Ämbetet utbytes vid innehavarens avgång mot ett generaltulldirektörsämbete med	—	—	11,000	—	—	—	—	
Tullkammaren.								
Andre kontrollören E. G. M. Lind	2,500	500	—	3,000	—	—	—	
<i>Anm.</i> Tjänsten utbytes vid innehavarens avgång mot en kontrollörstjänst med	—	—	4,200	—	—	—	—	
Tullbevakningsinspektionen.								
Överinspektoren N. G. Nordquist ²	4,200	800	—	—	5,000	—	—	
<i>Anm.</i> Tjänsten utbytes vid innehavarens avgång mot en överinspektorstjänst med	—	—	6,300	—	—	—	—	
Nyköping.								
Jaktuppsyningsmannen J. G. Zettergren ...	1,100	450	—	—	1,550	—	—	
<i>Anm.</i> Tjänsten utbytes vid innehavarens avgång mot en kustuppsyningsmanstjänst med	—	—	1,650	—	—	—	—	
Transport	—	—	23,150	3,000	15,550	—	—	4,983,900

¹ Åtnjuter boställsvåning i ett staten och Stockholms stad gemensamt tillhörigt hus enligt kungl. brev den 23 februari 1825.

² Åtnjuter boställsvåning i ett staten och Stockholms stad gemensamt tillhörigt hus enligt kungl. brev den 10 maj 1867.

		K r o n o r.	
	Transport	—	4,984,800
D. Indragningsstaten.			
Visby.			
Jaktuppsyningsmannen T. A. Thomsson	1,100	
Kustroddaren W. A. Engqvist	900	
Simrishamn.			
Kustroddaren S. E. C. Ekvall	700	
Malmö.			
Kustvakten till häst J. A. Möller	400	
Landskrona.			
Kustroddaren A. P. L. Bahr	700	
Hälsingborg.			
Roddaren G. Schér	300	
Kustvakten till fot C. J. Persson	360	
» » P. Johansson	400	
Halmstad.			
Kustroddaren J. R. Bengtsson	700	
Kustuppsyningsmannen J. Thorbjörnsson	800	
Falkenberg.			
Kustuppsyningsmannen C. G. Meyer	800	
Jaktuppsyningsmannen C. F. Andersson	1,100	
Varberg.			
Kustuppsyningsmannen A. G. Christensson	800	
Kustroddaren J. A. Berndtsson	700	
» J. A. A. Gustafsson	700	
» A. Andersson	700	
	Transport	11,160	4,984,800

		K r o n o r.	
	Transport	11,160	4,984,800
Göteborg.			
Kustroddaren E. Svensson		700	
» A. L. Säterström		700	
Lysekil.			
Kustroddaren C. W. H. Öfverman		700	
Härnösand.			
Vaktmästaren N. F. Rosenqvist		700	
Östersund.			
Gränsridaren J. P. Bodin		700	14,660
E. Pensionsstaten för avskedade tjänst innehavare.			
<i>Förslagsanslag</i>		—	300,000
F. Pensionsstaterna för avlidna tjänst innehavares efterlämnade änkor och barn.			
a) För beredande av den genom nädiga reglementet den 16 februari 1833 stadgade pensionering, <i>förslagsanslag</i>		25,000	
b) Bidrag till tullstatens enskilda pensionsinrättning, bestämt anslag		10,000	35,000
G. Omkostnadsstaten.			
Anslag till vissa arvoden enligt särskild förteckning, <i>förslagsanslag</i>		7,570	
» » rese- och traktamentskostnader, <i>förslagsanslag</i>		20,000	
» » tullhusbyggnader och reparationer samt hushyror och tomtören, <i>förslagsanslag</i>		15,000	
	Transport	42,570	5,334,460

*Bilaga B.***Förslag**

till

ändrad lydelse av §§ 3 och 18 samt övergångsbestämmelserna i gällande avlöningsreglemente för tjänstemän vid tullverkets lokalförvaltning samt kust- och gränsbevakning den 18 juni 1910.

§ 3.

1. Med avseende å rätt att efter viss tids fortsatt tjänstgöring komma i åtnjutande av i staten fastställd avlöningsförhöjning gälla följande allmänna bestämmelser:

att tidpunkten för första förhöjningen inträder efter tre år under villkor, att tjänst innehavaren under mer än fyra femtedelar av den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda förhöjning, med gott vitsord bestritt sin egen eller, på grund av förordnande, annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid, han åtnjutit semester eller deltagit i utbildningskurs inom tullverket, och för andra förhöjningen efter ytterligare tre år på samma villkor samt för tredje förhöjningen efter än ytterligare tre år, ävenledes på samma villkor, under iakttagande, vad var och en av omförmälda avlöningsförhöjningar angår, att den högre avlöningen ej får tillträdas förr än vid början av kalenderåret näst efter det, varunder den stadgade tjänstaldern blivit uppnådd, samt

att tjänst innehavare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande av avlöningsförhöjning, redan uppnått den levnadsålder, vid vilken han är skyldig att från tjänsten avgå, icke må samma förhöjning tillträda.

2. Därest innehavare av ordinarie befattning vid tullverket — befattning hos generaltullstyrelsen däri inbegripen — konstitueras till annan befattning, som tillhör verkets lokalförvaltning eller kust- eller gränsbevakning, och han redan intjänat högre belopp i lön och tjänstgöringspenningar sammanlagda än den fasta begynnelseavlöningen för

den befattning, till vilken han konstitueras, skola honom omedelbart tillgodoföras så många avlöningsförhöjningar i den sistnämnda befattningen, att hans fasta avlöning i densamma icke blir lägre än sammanlagda beloppet av den lön och de tjänstgöringspenningar, som han vid tiden för tillträdet av den nya tjänsten skulle kommit att åtnjuta, därest han kvarstått å sin förra tjänst.

3. Skulle befattningshavare, som avses i mom. 2 här ovan, vid tillträdet av ny tjänst, med eller utan tillämpning av vad i sagda moment stadgas, erhålla fast avlöning, som icke med minst ett belopp, motsvarande en å den förra tjänsten utgående avlöningsförhöjning, överstiger hans fasta avlöning å sistnämnda tjänst, må han med avseende å rätt till ytterligare avlöningsförhöjning även tillgodoräkna sig intill tre år av den tid, han innehaft den vid konstituerandet till den nya tjänsten utgående avlöning; med iakttagande dock, att högre fast avlöning än den för den nya tjänsten bestämda slutavlöningen icke utgår.

§ 18.

Föreståndare för tullförvaltningsavdelning i Göteborg eller Malmö, vilken kan bliva förordnad att i vissa fall taga befattning med ärenden, som beröra flera tullförvaltningsavdelningar i den stad, där han är anställd, eller andra lokaltullförvaltningar inom samma stads tullkammardistrikt benämnas under uppdragets innehavande tulldirektör och må för sådant uppdrag tilldelas särskilt arvode, beräknat efter högst 1,000 kronor för år.

Övergångsbestämmelser.

1. Beträffande de tjänstemän vid tullverkets lokalförvaltning eller kust- eller gränsbevakning, som övergått å 1911 års stat, ävensom beträffande dem, vilka konstituerats att med 1911 års ingång tillträda befattning vid någon av tullverkets nyssnämnda avdelningar, skola i avseende å beloppet av den fasta ingångsavlöningen vid sådant tillträde ävensom beträffande därefter ifrågakommande avlöningsförhöjningar tillämpas följande särskilda bestämmelser.

Ifrågavarande tjänstemän anses vara fördelade i följande grupper, nämligen:

A. Tjänstemän av högre grad.

Tredje gruppen. Överinspektorer och kustbevakningschefer ävensom tullförvaltare med begynnelseavlöning av 5,500 kronor eller därutöver samt överkontrollörer;

Andra gruppen. Tullförvaltare, som ej tillhöra tredje gruppen, ävensom förste kontrollörer, kontrollörer, tullfiskaler och gränsbevakningschefer.

Första gruppen. Kammarskrivare och inspektorer.

B. Tjänstemän av lägre grad.

Tredje gruppen. Överuppsyningsmän, kustöveruppsyningsmän och gränsöveruppsyningsmän.

Andra gruppen. Uppsyningsmän, kustuppsyningsmän och gränsuppsyningsmän, vaktmästare med minst 1,500 kronors begynnelseavlönning ävensom gränsridare.

Första gruppen. Vaktmästare, som ej tillhöra andra gruppen, kustvakter och kustroddare.

Denna gruppindelning skall tillämpas så, som om den varit gällande vid 1911 års ingång; och skola tjänsterna anses hava jämväl före år 1911 tillhört den grupp, dit de, enligt vad nu är sagt, äro hänförliga.

Tjänstemän äger tillgodoräkna sig

dels den tid, som förflutit, sedan han, vare sig på grund av konstitutorial eller, efter ingången av år 1908, på grund av förordnande i följd av frågan om omreglering av tullverkets stater, tillträtt innehavande å ordinarie stat redan uppförd befattning eller annan ordinarie befattning, tillhörande samma eller högre grupp, eller därmed likställd befattning inom centralverket, varvid tjänstemän skall anses hava under den tid, han innehaft befattning å generaltullstyrelsens stat, tillhört: ledamot av styrelsen samt befattningshavare av andra graden — tredje gruppen bland tjänstemän av högre grad; befattningshavare av första graden — andra gruppen bland samma tjänstemän; samt vaktmästare — andra gruppen bland tjänstemän av lägre grad;

dels den tid, varunder han efter år 1900 på grund av stadigvarande förordnande inom tullverket bestritt vare sig tjänst å extra avlöningsstat eller tjänst med avlöning å extra stat eller ock tjänst i omedelbar eller medelbar succession efter sålunda förordnad tjänst innehavare, dock under villkor att den sålunda bestridda befattningen är att anse såsom motsvarande eller jämförlig med tjänst inom samma grupp som den tjänst, vilken tillträdades, eller inom högre grupp;

dels ock, därest han befordrats från tjänst i lägre grupp till tjänst i närmast högre grupp, intill tre år av den tid, under vilken han tilläventyrs innehaft tjänst i den lägre gruppen, sedan han med tillämpning av övergångsbestämmelserna i övrigt haft rätt att komma i åtnjutande av sista avlöningsförhöjningen vid tjänst i den lägre gruppen.

För åtnjutande av den förmån, som nu är nämnd, skola gälla

enahanda villkor, som i § 3 av avlöningsreglementet stadgats för tillträde i allmänhet av avlöningsförhöjning efter viss tids fortsatt tjänstgöring.

2. Den, som före 1910 års utgång antagits till extra ordinarie tjänsteman eller betjänt vid tullverkets lokalförvaltning eller kust- eller gränsbevakning samt, därest han före sagda tidpunkt vunnit ordinarie anställning, övergår å 1911 års stat eller med eller efter ingången av år 1911 konstitueras till ordinarie tjänst, må, i den mån generaltullstyrelsen finner honom böra komma i åtnjutande av en dylik förmån, i avseende å rätt till avlöningsförhöjning vid kammarskrivar-, inspektors-, vaktmästar-, kustvakt-, gränsridar- eller kustroddartjänst räkna sig till godo vad som överstiger åtta år av den tid, han före konstituerandet till någon av nyssberörda tjänster med eller utan ersättning effektivt tjänstgjort; och må, under enahanda villkor som förut i denna punkt sagts, tjänsteman, som före 1910 års utgång antagits till extra ordinarie kammarskrivare, i fråga om rätt till avlöningsförhöjning vid överuppsyningsmans- eller uppsyningsmanstjänst likaledes räkna sig till godo vad som överstiger åtta år av den tid, han effektivt tjänstgjort före konstituerandet till sådan tjänst.

3. Tjänsteman, som före år 1911 befordrats till tjänst, vars innehavare enligt bestämmelserna i punkt 1 här ovan är att hänföra till andra gruppen bland tjänstemän av högre grad, eller som med eller efter ingången av år 1911 vinner sådan befordran, må — i förstnämnda fall dock endast om tjänstemannen övergår å 1911 års stat — i avseende å rätt till avlöningsförhöjning tillgodoräknas intill tre år av den tid, varunder han innehaft tjänst såsom överuppsyningsman eller uppsyningsman, sedan han enligt övergångsbestämmelserna i övrigt haft rätt att komma i åtnjutande av tredje avlöningsförhöjningen vid sådan tjänst; skolande således av extra ordinarie kammarskrivare innehavd överuppsyningsmans- eller uppsyningsmanstjänst i fråga om avlöningsförhöjning medföra samma rätt som innehavd kammarskrivartjänst.

4. I avseende å rätt till avlöningsförhöjning vid vaktmästartjänst, tillhörande andra gruppen bland tjänstemän av lägre grad, må tjänsteman tillgodoräknas ej mindre tid, varunder han före år 1908 innehaft roddartjänst å ort, där begynnelseavlöningen vid vaktmästartjänst enligt 1911 års stat utgör minst 1,500 kronor, än även tid, varunder han före år 1911 innehaft kammarvaktmästartjänst.

5. Därest tjänsteman, vid tillträddandet av löneförmåner enligt 1911 års avlöningsstat, skulle komma att i fast avlöning jämte ortstillägg, om sådant förekommer, erhålla lägre inkomst än som med tillämpning av hittillsvarande avlöningsbestämmelser vid ingången av

år 1911 skulle hava tillkommit honom i lön, tjänstgöringspenningar och ålderstillägg, äger han att såsom personligt avlöningstillägg uppbära skillnaden, intill dess den fasta avlöningen jämte ortstillägget stigit till nyssberörda belopp.

6. I avseende å tjänsteman vid tullverket — innehavare av befattning hos generaltullstyrelsen däri inbegripen — som övergått å 1911 års stat, ävensom i avseende å den, som konstituerats att med 1911 års ingång tillträda befattning vid tullverket — befattning hos styrelsen däri inbegripen — skola, därest sådan tjänstinnehavare före 1920 års utgång konstitueras till annan befattning, som tillhör tullverkets lokalförvaltning eller kust- eller gränsbevakning, i avseende å beloppet av den fasta ingångsavlöningen vid tillträdet av den sistnämnda befattningen ävensom beträffande därefter ifrågakommande avlöningsförhöjningar tillämpas enahanda bestämmelser, som här ovan meddelats under punkt 1.

7. De innehavare av befattningar vid tullverkets lokalförvaltning eller kust- eller gränsbevakning, vilka icke hava skyldighet att åtnöjas med blivande lönereglering samt icke före den 1 november 1910 förklarar sig vilja övergå på 1911 års stat och underkasta sig detta reglemente, komma att bibehållas vid förut gällande avlöningsförmåner med de för dessas åtnjutande givna föreskrifter ävensom, i den mån ej annat föranledes av bestämmelserna i gällande lag angående civila tjänstinnehavares rätt till pension, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit dem.

TABELLER

Tabell över anslagen under riksstatens sjunde

A. Departementet.	
1	Departementschefen
2	Departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli
3	Provisorisk löneroglering i departementet, <i>förslagsanslag</i>
4	Extra föredragande i departementet
5	Extra kanslisekreterare i departementet
6	Biträde inom departementet vid beredning av ärenden rörande bankväsendet m. m., <i>för-</i>
B. De centrala ämbetsverken.	
Kammarkollegium:	
1	Kammarkollegium
2	Anställande av en extra advokatfiskal hos kammarkollegium
3	Ordnande av vissa kammarkollegii aktuarietkontor tillhörande handlingar
Statskontoret:	
4	Statskontoret
5	Förstärkning av arbetskrafterna inom statskontoret
6	Mynt- och justeringsverket:
	Bestridande av de med mynt- och justeringsverkets drift förenade kostnader, <i>reserva-</i> myntning och justering direkt utgå
Kommerskollegium:	
7	Kommerskollegium
8	Provisorisk löneroglering för befattningshavare i kommerskollegium, <i>förslagsanslag</i>
9	Förstärkning av arbetskrafterna å kommerskollegii industribyrå
10	Anställande av en teknisk konsulent å kommerskollegii industribyrå
11	Handläggning hos kommerskollegium av ärenden rörande svenska fartygs regi-
12	Arvode till ett sjötekniskt biträde hos kommerskollegium
13	Utgivande av en periodisk publikation »Kommersiella meddelanden»
14	Arvode till en vaktmästare hos kommerskollegium
Kammarrätten:	
15	Kammarrätten
16	Anställande å kammarrättens revisionsavdelning av tre extra revisorer och fyra extra

huvudtitel. Finansdepartementet.

	Ordinarie anslag		Extra anslag		Ordinarie anslag		Extra anslag	
	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
					17,000	—		
					58,000	—		
							7,965	—
							7,000	—
							7,975	—
<i>slagsanslag, högst</i>					4,300	—		
Säger för departementet					79,300	—	22,940	—
	119,900	—						
			6,000	—				
			1,500	—	119,900	—	7,500	—
	173,500	—						
			13,250	—	173,500	—	13,250	—
<i>tionsanslag, att av inkomst av</i>					915,000	—		
	140,165	—						
			12,890	—				
			10,532	—				
			5,825	—				
<i>strering m. m.</i>			10,850	—				
			3,000	—				
			10,000	—				
			1,175	—	140,165	—	54,272	—
	258,300	—						
räknebiträden			15,800	—	258,300	—	15,800	—

Statistiska centralbyrån:

- 17 Avlöningsmedel
- 18 Arvoden åt tillfälliga biträden samt vikariatsersättningar, *reservationsanslag*
- 19 Arvoden åt en extra ordinarie förste aktuarie och fyra extra ordinarie aktuarier.....
- 20 Provisorisk löneroglering för befattningshavare i statistiska centralbyrån, *förslags-*
- 21 Förstärkning av de till arvoden åt tillfälliga biträden m. m. anslagna medel
- 22 Bibliotekets underhållande, *reservationsanslag*
- Överintendentsämbetet:
- 23 Överintendentsämbetet
- 24 Provisorisk löneroglering för befattningshavare i överintendentsämbetet, *förslagsanslag*
- Patent- och registreringsverket:
- 25 Upprätthållande av patent- och registreringsverkets verksamhet, *reservationsanslag,*
- 26 giffers samt registreringsavgiffers medel direkt utgå
- Kostnader, som föranledas av överståthållarämbetets och länsstyrelsernas befattning
- förslagsanslag*
- Bankinspektionen:
- 27 Upprätthållande av bankinspektionens verksamhet, *reservationsanslag*, att av bidrag

C. Bergsbruket.

- 1 Bergsstaten
- 2 Provisorisk löneroglering för bergmästarna, *förslagsanslag*
- Befrämjande i allmänhet av bergsbruket:
- 3 a *Bestämt anslag*
- 3 b *Reservationsanslag*
- 4 Bergsskolorna i Filipstad och Falun

D. Handel och sjöfart.

- 1 Befrämjande i allmänhet av handel och sjöfart
- 2 Bidrag till underhållande av handelshögskolan i Stockholm
- Handelsundervisningsanstalter:
- 3 Handelsgymnasier, *förslagsanslag*, högst
- 4 Handelsundervisningsinspektionen, *förslagsanslag*, högst
- 5 Understöd till Göteborgs handelsinstitut, grosshandelssocietetens i Stockholm handels-
- handelsinstitut) samt Malmö och Hälsingborgs högre handelsinstitut för höstterminen
- handelsgymnasium för år 1914.....

	Ordinarie anslag		Extra anslag		Ordinarie anslag		Extra anslag	
	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
	39,300	—						
	20,440	—						
<i>anslag</i>			21,200	—				
			10,370	—				
			45,000	—				
	2,000	—			61,740	—	76,570	—
	50,600	—						
			6,745	—	50,600	—	6,745	—
att av patent- och varumärkesav-								
med vissa slag av registrering,	435,700	—						
			4,000	—	435,700	—	4,000	—
till bankinspektionen direkt utgå					47,000	—		
Säger för de centrala ämbetsverken					2,201,905	—	178,137	—
					33,000	—		
							11,200	—
	2,700	—						
	6,000	—			8,700	—		
							25,400	—
Säger för bergsbruket					41,700	—	36,600	—
					11,500	—		
							30,000	—
	85,000	—						
	1,500	—			86,500	—		
skola (Frans Schartaus praktiska								
1913 ävensom till Hälsingborgs								
							24,000	—

6	Exportstipendier, <i>reservationsanslag</i>
7	Handelsstudiestipendier, <i>reservationsanslag</i>
8	Bidrag till Sveriges allmänna exportförenings verksamhet under år 1913
9	Ersättning åt sjömanshusen
10	Arvoden till två dispaschörsassistenter
11	Anordnande av stormvarningar vid rikets kuster
	Subventioner:
12	Understöd åt aktiebolaget svenska Amerika-Mexikolinjen för uppehållande av regel-Sverige och Nordamerika
13	Understöd till rederiaktiebolaget Nordstjärnan för uppehållande under åren 1911—1915 mellan Sverige samt La Plata-länderna och Brasilien
14	Understöd till aktiebolaget svenska ostasiatiska kompaniet för fortsatt uppehållande delse mellan Sverige och Ostasien, <i>förslagsanslag</i> , högst
15	Understöd till rederiaktiebolaget Transatlantic för uppehållande av regelbunden ång- och Australien
16	Bidrag till bestridande av kostnaderna för den trettonde internationella sjöfartskongres-

E. Industri, hantverk och slöjd.

1	Befrämjande i allmänhet av slöjderna, <i>reservationsanslag</i>
2	Bidrag till upprätthållande av vävskolan i Borås
3	Personlig löneförbättring åt föreståndaren och förste läraren vid vävskolan i Borås städes S. H. von Schedvin
4	Understöd till Sveriges hantverksorganisation
5	Beredande av understöd åt yrkesarbetare för besök vid Baltiska utställningen i Malmö
6	Understöd åt föreningen för svensk hemslöjd

Säger

F. Skatteomkostnader.

1	Tullverket, <i>förslagsanslag</i>
2	Förstärkning av arbetskrafterna vid tullverkets lokalförvaltning
3	Kontrollstyrelsen
4	Kontroll å tillverkningsavgifter, <i>förslagsanslag</i>
5	Stämpelomkostnader, <i>förslagsanslag</i>
6	Kostnader för taxering till skatt å inkomst och förmögenhet, <i>förslagsanslag</i>
7	Observations- och uppbörsprocenter m. m., <i>förslagsanslag</i>

	Ordinarie anslag		Extra anslag		Ordinarie anslag		Extra anslag	
	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
							20,000	—
							20,000	—
							16,800	—
							40,000	—
							4,000	—
							17,000	—
bunden ångfartygsförbindelse mellan			150,000	—				
av regelbunden ångbåtsförbindelse			100,000	—				
av regelbunden ångfartygsförbin-			210,000	—				
fartygsförbindelse mellan Sverige			100,000	—				
sens hållande i Stockholm år 1915							560,000	—
Säger för handel och sjöfart							35,000	—
						98,000	—	766,800
						121,500	—	
A. Krebs samt andre läraren där-							4,800	—
år 1914							750	—
							4,000	—
för industri, hantverk och slöjd							90,000	—
							15,000	—
						121,500	—	114,550
						5,976,150	—	
						34,200	—	225,015
						900,000	—	
						420,000	—	
						720,000	—	
						10,000	—	
Säger för skatteomkostnader						8,060,350	—	225,015

G. Kronans publika hus.

1	Lyshållning m. fl. utgifter för kronans publika hus i Stockholm, <i>förslagsanslag</i>
2	Byggnader och reparationer, <i>reservationsanslag</i>
3	Anordnande av värmeledning i kammararkivets lokaler
4	Anordnande av värmeledning i Göta hovrätts byggnad
5	Vissa ändringsarbeten å landshövdingeresidenset i Luleå
6	Beredande av utvidgade och förbättrade lokaler åt länsstyrelsen i Kopparbergs län samma län
7	Anordnande av elektrisk strömledning för statsinstitutionerna å nordvästra Djurgården
8	Anordnande av dräneringsledning för statsinstitutionerna å nordvästra Djurgården
9	Ändrings- och reparationsarbeten i riksgäldskontorets f. d. hus å Riddarholmen
10	Reparation av Riddarholmskyrkan

H. De kungl. teatrarna.

1	Kungl. operan
2	Brandförsäkring av operabyggnaden och dramatiska teaterns byggnad
3	Brandförsäkring av staten tillhörig, i operabyggnaden förvarad lösegendom
4	Brandförsäkring av staten tillhörig, i dramatiska teaterns byggnad förvarad lösegendom

I. Diverse.

1	Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i>
2	Ersättning till städerna för mistad tolag, <i>förslagsanslag</i>
	Städers friheter, <i>förslagsanslag</i> :
3 a	Direkt anvisning
3 b	Friheter
4	Restitutioner, <i>förslagsanslag</i>
5	Bidrag till landsting och städer, som icke deltaga i landsting
6	Ny upplaga av handboken »Sveriges land och folk»
7	Ersättning för av statskontoret gjorda förskott
8	Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i>
9	Skrivmaterialier och expenser, ved m. m., <i>förslagsanslag</i>
10	Bestridande av tryckningskostnader, <i>förslagsanslag</i>
11	Extra lönetillägg för år 1913 åt en del tjänstemän och betjänte i till finansdepartementet <i>slagsanslag</i>
12	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>
13	Bestridande av kostnad för Sveriges officiella deltagande i en internationell utställning

	Ordinarie anslag		Extra anslag		Ordinarie anslag		Extra anslag	
	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
					50,000	—		
					300,000	—		
							8,750	—
							6,000	—
							12,500	—
ävensom åt lantmäterikontoret i							100,000	—
							20,800	—
							137,460	—
							57,500	—
							100,000	—
Säger för kronans publika hus					350,000	—	443,010	—
					60,000	—		
							40,175	—
							3,668	—
							1,735	—
Säger för de kungl. teatrarna					60,000	—	45,578	—
					55,000	—		
					3,000,000	—		
	44,670	—						
	30	—						
					44,700	—		
					300,000	—		
							1,450,000	—
							70,000	—
							497,475	—
					50,000	—		
					100,000	—		
					133,040	—		
hörande ämbetsverk och kårer, för-								
							3,500	—
					32,000	—		
i San Francisco år 1915 m. m.							300,000	—
Säger för diverse					3,714,740	—	2,320,975	—
Summa					14,727,495	—	4,153,605	—